LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N.Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 71 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., šeštad., Bal. (April) 11, 1953 ★★★★ Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Rooseveltą prisimenant.
Jis davė daug.
Šiandien ir rytoj.
Apjungia spaudą.
Reikalaus pakėlimų.
Rašo R. MIZARA

Balandžio 12 d. sukaks lygiai 8-ri metai, kai mirė vienas žymiausiųjų amerikiečių, **Franklin Delano Roosevelt.**

Prieš virš mėnesį laiko mirė **Josifas Stalinas.**

Abudu šiedu vyrai vaidino sprendžiamąjį vaidmenį karo prieš fašistinę ašį.

Tiek Teherano, tiek Jaltos konferencijoje abudu glaudžiai bendradarbiavo; daugeliu klausimų nesutarė su Churchillu. Rooseveltas didžiai gerbė Staliną, o pastarasis — Rooseveltą.

Abudu jiedu atstovavo galingiausias šalis pasaulyje.

—o—

Roosevelto nuopelnas buvo ne tik tame, kad jis pripažino Tarybų Sąjungą, kad jis siekėsi glaudžiai bendradarbiauti su socialistiniu pasauliu.

Jam nuopelnas priklauso ir tame, kad tada, kai jis buvo Jungtinių Valstijų prezidentu, Amerikos darbininkai padarė didžiulę jėgą: išaugo galingos darbo unijos, buvo pravestas Wagnerio įstatymas, teikiąs nemaža darbininkams teisių.

Rooseveltas nebuvo socialistas, nei komunistas, bet jis dažnai kovojo prieš ekonominius rojalistus, prieš reakcininkus.

Po Roosevelto mirties trumaniniai demokratai su reakciniais republikonais pradėjo šalinti visa tai, ką liaudis buvo iškovojusi esant Rooseveltui prezidentu.

Pradėtas ir tebetęsiamas persekiojimas kiekvieno ištikimo Roosevelto politikos šalininko.

Roosevelto kalbos ir veiksmai ir šiandien tebėra įkvėpimu Amerikos darbo žmonėms jų kovoje už taiką ir šviesesnį gyvenimą.

—o—

Šeštadienį Philadelphijoj, o sekmadienį Richmond Hill, N. Y., brocktoniškių scenos mėgėjų trupė pastatys muzikalinį spektaklį: "Geriau dainelė, negu šposai."

Pamatykime jį!

—o—

Po Stalino mirties Tarybų Sąjungos vyriausybė tapo labiau sucentralizuota, eilė ministerijų panaikintos, įjungtos į kitas ministerijas.

Tas pats padaryta ir su laikraščiais: "Raudonasis laivynas" sulaikytas, — jo vietą užims seniai beeinąs kariuomenės organas, dienraštis "Raudonoji žvaigždė."

Sulaikyti kiti trys dienraščiai: "Socialistinė agrikultūra," "Medvilnės augintojas," ir "Valstybiniai ūkiai." Jų vietą užims vienas dienraštis: "Kaimo ekonomija."

Įsijusieji du dienraščiai "Upinis laivynas" ir "Jūrinis laivynas" sujungti į vieną.

—o—

CIO United Steel Workers unijos veikiantysis komitetas neužilgo (balandžio 27-28 dd.) susirinks į Atlantic City, N. J., kur svarstys darbininkų reikalavimą algoms pakelti.

Kol kas dar nežinia, kiek bus reikalauta algas pakelti.

Dabar, kai tapo nuimtos nuo algų "valdinės lubos," tai visos eilės pramonių darbininkai ryžtasi reikalauti pakelti jiems algas.

—o—

Kai Adenaueris atvyko į New Yorką, jis, ties hoteliu, kuriame buvo apsistojęs, tapo "pasveikintas" antifašistinių pikietininkų.

Tarp kitų obalsių, jie turėjo iškėlę: "Prezidente Eisenhoweri: tarkitės su Malenkovu, o ne su Adenaueriu."

VIŠINSKIS REIKALAUJA PANAIKINT KARINĮ ATLANTO SĄRYŠĮ

United Nations, N. Y.—Andrius Višinskis, vyriausias Sovietų Sąjungos delegatas, reikalavo panaikint karinį Atlanto kraštų sąryšį.

Višinskis kalbėjo politiniame Jungtinių Tautų seimo komitete, remdamas Lenkijos pasiūlymą dėl ginklavimosi mažinimo. Jisai sakė, jog:

—Kas priklauso tam užpuolikiškam sąryšiui, tai neturi teisės būti Jungtinių Tautų nariu.

(Atlanto sąryšiui vadovauja Amerika: jam priklauso Kanada, Anglija, Francija ir kiti vakarų Europos kraštai.)

Višinskis taip pat siūlė visu trečdaliu sumažinti ginkluotas didžiųjų valstybių jėgas, padarytį Penkių Didžiųjų valstybių taikos sutartį ir tuojau uždrausti atominius ginklus vartoti.

Senato komitetas taip pat didina rendas

Washington. — Finansinis Senato komitetas nubalsavo pakelti 7 ar 8 procentais rendas įnamiams tose vietose, kuriose tebėra federalė rendų kontrolė. Taigi rendos ten bus davarytos viso jau 30 procentu aukščiau, negu 1947 metais.

Jungt. Valstijos baigia daryti karinę sutartį su Franko Ispanija

Madrid, Ispanija.—Jungtinių Valstijų ambasadorius Dunn kalbėjosi su Frankų, Ispanijos diktatorium, apie galutiną užgyrimą karinės sutarties su Amerika. Franko valdžia sutiko duoti Amerikai eilę stovyklų kariniams lėktuvams ir karo laivynui mainais už pinigus ir ginklus iš Jungtinių Valstijų.

Amerika taip pat reikalauja pasirašyt karinės talkos sutartį šešiolikai metų. Amerikiniai diplomatai Ispanijoj lemia, jog Franko pasirašys.

UŽGINTA RODYTI NAUJUOSIUS GINKLUS

Washington. — Karinė valdyba uždraudė rodyti publikai naujuosius ginklus bei kitus karinius įrenginius. Sako, norint apsaugoti Ameriką, reikia juos slėpti.

Kinai numušė, suėmė jankių lakūnų tūzą, lėkusį per Mandžūriją

Seoul, Korėja. — Kinai numušė žemyn rakietinį Amerikos lėktuvą ir suėmė jo vairuotoją, kapitoną Haroldą Fischeri, amerikinių lakūnų tūzą, kaip praneša Kinijos radijas iš Pekingo.

Radijas sakė, Fischerio lėktuvas buvo antradienį nušautas žemyn, kuomet sykiu su trimis kitais amerikiniais lėktuvais skrido per Kinijos provinciją Mandžūriją, Liaotungo srityje.

INDONEZIJA ĮKALINO MAHOMETONŲ VADĄ

Jakarta.—Indonezija priteisė 10 metų kalėjimo Sultanui Hamilui, mahometonų vadui vakariniame Borneo salos ruožte. Sultanas suokalbiavo nuversti Indonezijos respublikos valdžią.

Francijai grėsia nauja finansinė krizė

Paryžius. — Francijos premjeras Rene Mayer, sugrįžęs iš Jungtiniu Valstijų, surado, jog finansinė Francijos padėtis dar pablogėjo. Grėsia nauja krizė, kuri gali parblokšti Mayerio valdžią.

(Ir tai, nežiūrint, kad, Mayeriui besilankant Washingtone, Eisenhowerio valdžia žadėjo Francijai dar didesnę dolerinę paramą.)

Italai, nepaisant Anglijos, gabenasi naftą iš Irano

Roma. — Italijos laivas Alba pargabeno dar kelis tūkstančius tonų naftos bei gazolino iš Irano, nepaisant, kad Anglija įsakė kariniam savo laivynui gaudyti prekinius kitų šalių laivus, gabenančius iš Irano naftą, ir užgrobti iraniškus jų krovinius.

Dabar parplaukia kitas Italijos laivas su tūkstančiais tonų naftos iš Irano.

Dėl to jau atpigo gazolinas Venecijoj ir kituose Italijos miestuose.

ORAS.—Daugiausiai švelni giedra.

$8,000 FONDAS LAISVEI

Vajus prasidėjo su 1 diena balandžio, baigsis su 1 diena liepos šių metų.

Šiuo kartu įplaukė **$362.90.** Iš anksčiau gauta **$1,534.53;** viso įplaukė **$1,897.43.** Dar reikia sukelti **$6,102.57.**

Šį sykį aukų gavome sekamai:

Per G. Shimaitį, Montello, Mass. (koresp. tilpo) **$91.00.**

Per V. Žilinską, Harrison-Kearny, N. J. (koresp. tilpo) **$65.00.**

Po $20: J. Jordan, Flushing, L. I.,; K. Depsas, Mastic Beach, N. Y.

Po $10: A. B. iš Valkaviznos; J. Vaičekauskas, Binghamton, N. Y.; B. Tusky, Scranton, Pa.; A. ir J. K. Navalinskai, Binghamton, N. Y.; Williamsburghiečio šeima; D. A., Maspeth, L. I., N. Y.; Z. Klibienė, Chicago, Ill. Elizabeth Ecenia, San Antonio, Texas, $7.

Po $5: J. Samuolis, Cleveland, Ohio; Clem Kairis, Chicago, Ill.; Aggie Bučionienė, Middletown, Conn.; I. ir H. Vežiai, Binghamton, N. Y.; A. Dagilis, Scranton,

(Tąsa 5-tam pusl.)

Gen. McArthur ir Trumanas tikėjosi per pusmetį laimėt Korėjos karą

Washington. — Buvęs Jungtinių Valstijų armijos sekretorius Frank Pace liudijo karinei Senato komisijai, kad:

Generolas MacArthuras ir Trumano valdžia tikėjosi laimėti Korėjos karą per 6 mėnesius, tai yra, iki 1950 metų pabaigos. Todėl valdžia neskubėjo gaminti naują amuniciją. Nes tokiam "trumpam" karui būtų daugiau negu užtekę amunicijos, likusios nuo Antrojo pasaulinio karo.

Prez. Trumanas 1950 m. birželyje pradėjo karą prieš Šiaurinės Korėjos Liaudies Respubliką.

PRISAIKDINTAS NAUJAS JUNGTINIŲ TAUTŲ SEKRETORIUS, ŠVEDAS HAMMARSKJOLD

United Nations, N. Y. — Ketvirtadienį iš Švedijos atlėkė Dag Hammarskjold, naujasis generalis Jungtinių Tautų sekretorius, vieton pasitraukusio norvego Trygve Lie. Penktadienį Hammarskjoldą prisaikdino tarnybai Lesteris Pearsonas, Jungtinių Tautų seimo pirmininkas.

(Naujojo sekretoriaus pavardė, beje, ištariama "Hammarsšyld.")

Hammarskjold iki paskutinių savaičių buvo Švedijos užsienio reikalų ministerijos narys. Jis 48 metų amžiaus.

Jungtinių Tautų seimas balandžio 8 d. išrinko jį generaliu sekretorium 57 balsais prieš 1.

Atskridus jam į New Yorką, reporteriai statė klausimus apie Korėją ir apie sovietinį taikos vajų. Hammarskjoldas tik tiek atsakė, jog "reikia tikėtis, kad sumažės įtempimai tarp Rytų ir Vakarų."

Generaliam Jungtinių Tautų sekretoriui mokama apie $50,000 algos per metus.

Australija taipgi atmeta žmoniškumo pareiškimą

Canberra, Australija. — Australijos valdžią taip pat atsisakė pasirašyti Jungtinių Tautų pareiškimą dėl žmoniškumo, reikalaujantį lygių teisių visoms tautoms, nepaisant odos spalvos ar kitų skirtumų.—Australija yra savivaldinė Anglijos imperijos dalis.

Visupirm Amerika atsisakė užgirti tą Jungtinių Tautų žmoniškumo pareiškimą.

Amerika neleidžia dviem svečiam atvykt į J. Tautas

United Nations, N. Y. — Amerika atsisakė įsileisti kanadietę Margaretą Luckock'ienę, atstovę Tarptautinės Demokratinės Moterų Sąjungos, ir francūzą Janą Dessau, Pasaulinės Darbo Unijų Sąjungos pareigūną. Jiedu prašė leidimo vizų, kad galėtų tėmyti Jungtinių Tautų seimo posėdžius.

Amerikos valdžia surado, kad Dessau ir Luckock'ienė, tur būt, komunistai; todėl "pavojingi" šiai šaliai.

JUNGTINĖS VALSTIJOS PASIŽADA GINKLUOT VAKARINĘ VOKIETIJĄ

Washington. — Vakarinės Vokietijos premjeras Konrad Adenauer per tris dienas tarėsi su prezidentu Eisenhoweriu, valstybės sekretorium Dullesu ir kitais Amerikos ministrais.

Prez. Eisenhoweris užtikrino, kad Amerika padės vakarinei Vokietijai apsiginkluoti po to, kai bus užgirta šešių vakarinės Europos kraštų sutartis — vakarų Vokietijos, Francijos, Italijos, Belgijos, Holandijos ir Luksemburgo.

Amerikinis planas reikalauja, kad tos šalys sudarytų bendrą tarptautinę armiją prieš Sovietų Sąjungą, įtraukiant ir pusę milijono vokiečių kariuomenės į tą armiją.

Iki šiol tiktai vakarinės Vokietijos seimo atstovų rūmas patvirtino tą sutartį. Dar nežinia, ar senatas užgirs ją.

Kad ši sutartis įeitų galion, tai reikia, kad ją užgirtų visų šešių minimų kraštų seimai.

Adenaueris ir Eisenhoweris išleido bendrą pranešimą apie savo pokalbius, atžymėdami, jog vis stipriau ginkluosis, nežiūrint Sovietų Sąjungos šaukimų taikytis.

Amerikonai redaktoriai gavo malonių įspūdžių sovietinėje šalyje

Berlin. — Čia staptelėjo 10 amerikinių laikraščių redaktoriai, grįždami iš Sovietų Sąjungos. Pranešė, kad:

Jiems buvo leista visur laisvai keliauti ir fotografuoti.

Jie be jokių varžymų aplankė sovietinius fabrikus, kolektyvinius ūkius ir įvairias kultūros įstaigas.

Sovietų piliečiai visur šiltai draugiškai juos pasitiko.

Besikalbant redaktoriams su gyventojais, visi žmonės — darbininkai, valstiečiai, intelektualai ir kiti — labiausiai pageidavo taikos.

Amerikiečiai redaktoriai sako, visas jų lankymasis Sovietų Sąjungoj sudarė jiems malonų įspūdį.

Nusižudė Argentinos diktatoriaus švogeris

Buenos Aires, Argentina. —Nusižudė Juan Duarte, Argentinos prezidento-diktatoriaus švogeris, mirusios Evos Peronienės brolis.

Savo paliktame laiške Duarte skundžiasi, kad "negalįs pakęsti šmeižtų" prieš jį, todėl nusišauna.

Jis buvo privatinis Perono sekretorius, bet pereitą pirmadienį apleido tą tarnybą "dėl nesveikatos."

Sekretoriaudamas Peronui per 6 metus, Duarte susikuopė 75 milijonus dolerių turtų.

Dieną pirm Duarte's nusižudymo Peronas įsakė ištirti prezidentinės savo raštinės skandalus.

Laukiama greitos sutarties dėl nesveikų belaisvių

Korėja, bal. 10. — Penktadienį pranešta, kad jau tos dienos vakare, tur būt, amerikonai pasirašys sutartį su Korėjos liaudininkais bei kinais dėl sužeistų ir sergančių belaisvių grąžinimo iš abiejų pusių.

Tokio. — Japonijos valdžia bijo didelės krizės po Korėjos karo pabaigai.

Vokiečiai reikalauja 4-rių Didžiųjų konferencijos Vokietijai suvienyti

Berlin. — Neues Deutschland (Naujoji Vokietija), laikraštis rytinės Demokratinės Vokiečių Respublikos, reikalavo greitai surengti Keturių Didžiųjų konferenciją dėl vakarinės ir rytinės Vokietijos sujungimo į vieną valstybę. Sako, Keturi Didieji—Amerika, Sovietų Sąjunga, Anglija ir Francija — turėtų konferencijoje taip pat spręsti apie taikos sutartį su būsimąja suvienyta Vokietija.

Tuo pačiu laiku Dieckmann'as, Demokratinės Vokiečių Respublikos seimo pirmininkas, vėl atsišaukė į visus vokiečius — kovoti už abiejų Vokietijos dalių suvienijimą.

Kinija kaltina jankius už belaisvių žudymą

Peking, Kinija. — Valdinis Kinijos radijas kaltino amerikonus, kad jie Kodže saloj ir kitose Pietinės Korėjos stovyklose "užmušė bei sužeidė daugiau kaip 3,000 belaisvių," Šiaurinės Korėjos liaudininkų ir kinų.

APSIVEDĖ SENAS PENICILLINO IŠRADĖJAS

London. — Anglas daktaras Alexander Fleming, 71 metų amžiaus, išradėjas garsiųjų penicillino gyduolių, apsivedė graikę našlę Amalią Kutsuris.

Guatemaloj išsiveržė du ugniakalniai; žemės drebėjimas papurtė vakarinę šalies dalį.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

O VISGI PRIPAŽĮSTA!

HONG KONG saloje, kuri teisėtai priklauso Kinijai, bet kurią šiuo tarpu dar vis tebevaldo Anglija, sėdi New York Times korespondentas Henry R. Lieberman.

Iš ten jis rašo savo laikraščiui. Dažnai rašo. Jis, žinoma, rašo apie Kinijos Liaudies Respubliką, rašo, pasiremdamas tuo, ką gauna iš Kinijos priešų lūpų ir spaudos, rašo kai kada ir pasiremdamas Kinijos laikraščiais, kurie Hong Konge reguliariai gaunami.

Negalima norėti, kad Mr. Lieberman rašytų Kinijos Liaudies Respublikai palankius straipsnius. Tokių straipsnių New York Times nespausdintų ir jų rašytojui algos nemokėtų. Todėl Mr. Lieberman dažnai dalykus velia ir suvelia taip, kad žmogus, skaitydamas jo straipsnius, nežinai, "kur ranka, kur koja."

O visgi kaikada jis ima ir parašo objektyviau, negu norėtų čiang kai-šekininkai.

Pavyzdžiui, praėjusio sekmadienio Times. laidoje Lieberman pateikė straipsnį, kuriame jau pripažįsta, jog Kinijoje, beveik prieš ketverius metus, įvyko tikra revoliucija, — perversmas tiek visuomeninis, tiek ekonominis, tiek kultūrinis.

Kinija niekad nebuvo taip gerai centralizuota, taip organizuota, kaip ji yra šiuo metu!

Kinijos pramonė auga. Tiesiami nauji geležinkeliai, kovojama sparčiai su gamtiniais pavojais, — potvyniais, —kurie per ilgus metus buvo kinų didžiausia nelaimė. Apšvieta plačiai žmonėse skleidžiama, žemės ūkis keliamas. Mao Tse-tungo vadovaujama vyriausybė turi didžiulio masėse palankumo, ypatingai jaunime.

Tokius dalykus akylesnis skaitytojas įskaito tame Liebermano straipsny.

Jeigu taip, tai, vadinasi, Kinijos Liaudies Respublika gyvuos, joks išlaukinis priešas jos nenuvers, nenugalės, nes su ja eina kinų tauta.

O jeigu Kinija tvirta ir vis tvirtėja; jeigu ji apvienyta, tai kokią teisę mūsų krašto vyriausybė turi remti Čiang Kai-šeko kliką, tupinčią Formozoje, saugojamoje amerikinių šarvuotlaivių?

Pagaliau: argi jau nelaikas mūsų vyriausybei pripažinti Kinijos Liaudies Respubliką? Argi jau nelaikas pradėti su tuo didžiuliu kraštu prekybą?

JOME KENYATTA

KENYJOS sostinėje, Kapenguria mieste, Afrikoje, aną dieną buvo nuteistas nuo 7 iki 10 metų kalėjimo Jome Kenyatta.

Teismo sprendimas įvyko tokioje aplinkoje: britų teisėjas R. S. Thacker atvyko į mokyklos pastatą, į salę, kur įvyko teismas, ginkluotame automobilyje. Kai teisėjas atsisėdo, jį iš visų pusių apsupo ginkluoti kariai. Suvyko ten nemaža baltveidžių dvarininkų ir kitokių veltėdžių stebėti, ką teisėjas pasakys. Na, ir tuomet teisėjas išdidžiai perskaitė sprendimą.

Įdomu tai, kad ir dvarininkai, kurie atvyko į teismo vietą, visi buvo ginkluoti. Pasirodo, jie ten bijosi net savo šešėlio.

Beje, šis teismas tęsėsi ilgai, keletą mėnesių.

Kiti penki Kenyatta bičiuliai taipgi buvo nubausti kalėjimu.

Kas yra Kenyatta?

Jis—apie 50 metų amžiaus vyras. Yra gyvenęs Anglijoje ir ten, sakoma, vedęs baltveidę žmoną, su kuria turi vaikų. Jis yra buvęs Maskvoje, kur, skelbiama, per tūlą laiką mokėsi politinių ir ekonominių mokslu. Kenyatta—žymus veikėjas, žymus intelektualas, uolus kovotojas už Kenyjos negrų reikalus. Kenyatta—vadovas Kenyjiečių sąjungos, kuri veda kovą už to krašto negrų politines ir ekonomines teises.

Kenya—turtingas kraštas, bet visus turtus turi susigrobę baltieji ateiviai, kuomet tengimiai negrai gyvena baisų gyvenimą.

Šis Kenyjos negrų judėjimas yra žinomas dar ir kitu vardu: "Mau Mau." Jau nemaža negru baltveidžiai vadovai iššaudė, iššudė tik dėl to, kad jie ieško sau pilietinių teisių.

Beje, Kenyattą ir jo draugus gynė žymus anglų advokatas D. N. Pritt. Išklausęs teismo sprendimą, Mr. Pritt pareiškė, kad jis apeliuos į aukštesnį teismą, o tuo pačiu kartu Kenyatta ir jo draugai tapo įkalinti.

Ryšium su tuo mes statome tokį klausimą: Gerai Kenyatta ir jo draugai bus kalėjime, bet ar tuo britai sulaikys Kenyjos negrų judėjimą už savo laisvę?

Galime drąsiai tvirtinti, kad jie to negalės padaryti. kalėjimais liaudies judėjimo nesulaikys, o tik labiau jį padilgins, paakstins.

Britai okupantai turėtų juo greičiau iš Kenyjos pasitraukti, paliekant tą kraštą tiems, kuriems jis priklauso.

Aštuoneri metai be F. D. Roosevelto

Balandžio 12 d. sukanka aštuoneri metai nuo mirties didžiojo liaudies prieteliaus Franklin Delano Roosevelt. Darbo žmonės ir visa pažangioji liaudis gerai supranta, ko ji neteko Roosevelto asmenyje.

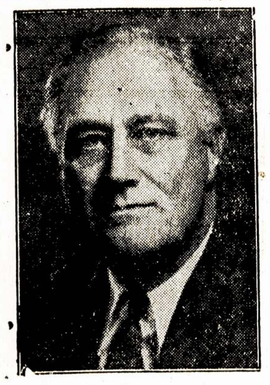

F. D. Roosevelt

Nuo to laiko reakcija prieš progresą žymėtinai padidėjo. Fašizmas, kaip kokia pavietrė, siaučia po visus Amerikos kampus, ir tomis fašizmo bacilomis stengiamasi kitas šalis užkrėsti. Bet žinant pasaulio istoriją, nebuvo ir nėra spėkos, kuri sulaikytų banguojančią progreso srovę. Persekiojimais ir inkvizicijomis pažangių žmonių gali laikinai progresą sutrukdyti bet ne sustabdyti.

Rooseveltas, drasindamas Amerikos liaudį Antrajame pasauliniame kare, pareiškė:

—Mes privalom būt drąsūs ir dėl fašizmo šturmavimų nenusiminti. Mūsų niekas nenugązdins, jei tik mes patys savęs nenugązdinsime. Prieš laisvės ir progreso priešą kovot mūsų visų yra vienodu reikalu.—

Roosevelto drąsinimams liaudis pritarė, ir fašistinio elibino spėkos buvo nugalėtos. Rooseveltas pasitikėjo Sovietų Sąjungos pareigūnais, ir su tos didžiulės šalies bendradarbiavimu buvo nugalėti fašistinių šalių siekiai.

Kai Rooseveltas 1932 metais buvo išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentu, šalyje radosi virš 17 milijonų bedarbių. Jis sudarė įvairiems darbams projektus, ir milijonai žmonių gavo darbus. Jie budavojo tiltus ir vieškelius. Jie budavojo mokyklas ir atliko kitokius šalies gerinimo darbus. Šalis tapo gražesnė ir saugesnė, o milijonai buvusių bedarbių turėjo darbus.

Kai Rooseveltas įžengė į Baltąjį Namą, šalyje organizuotų darbininkų į unijas buvo tik apie 3 milijonai. Jo prezidentavimo laiku tas skaičius išaugo iki 16 milijonų. Kartu pagerėjo ir darbininkų ekonominė būklė. Ir Amerikos žmonės dabar jaučia labiau, negu prieš aštuonerius metus, tą didžiausią nuostolį mirtyje Roosevelto .

Unijų bei žmonių civilinės teisės laipsniškai siaurinamos. Skelbiamasis šalyje gerbūvis, visi jau matome, pasibaiko tęsiniu karo Korėjoje. Už tai ne tik reakcionieriai, kapitalistai, bet ir jų pakalikai taip desperatiškai priešinasi baigimui Korėjos karo .

Bet nežiūrint siutimo reakcionierių, darbininkų solidarumas yra nepergalimas. Prieš trečio karo katastrofą kovoja ne tik darbininkai, bet visa pažangioji demokratinė visuomenė.

Kazys Bevardis.

A. Venclova

Su Stalino vardu

Nepaprastai didelė nelaimė ištiko tarybinę liaudį, nesugrąžinamo praradimo šaltis sukaustė visų žemės rutulio paprastųjų žmonių širdis: mirė Stalinas. Pasitraukė iš mūsų tarpo didysis mūsų vadas, bičiulis, mokytojas.

Bet sąmonė negali susitaikstyti su tuo, kad amžinai užsimerkė Josifo Visarionovičiaus akys, kad nustojo plakusi didžioji širdis, kurios kiekvienas tvinksnys buvo skirtas pasiaukojamai tarnauti didžiajam komunizmo reikalui.

Didžiulė laimė teko mūsų kartai—gyventi ir dirbti puikiojoje epochoje, kuri apšviesta spinduliuojančio Stalino genijaus šviesa. Šioji šviesa niekuomet neužges. Lyg netemstantis švyturys ji ryškiai nušvies visai žmonijai kovos ir pergalių kelią. Galinga milijonų žmonių valia buvo įsikūnijusi plieninėje didžiojo vado valioje. Ji nesusilpnės!

Mūsų karta žengė iš pergalės į pergalę su Stalino vardu, jo nemirtingos vėliavos prieglobstyje. Su Stalino vardu Lietuvos darbo žmonės kovojo prieš buržuazijos priespauda. Su Stalino vardu gimė Tar. Lietuva. Su Stalino vardu mūsų tautos sutriuškino vokiškąjį fašizmą ir japoniškąjį imperializmą. Su Stalino vardu stojo visu savo milžinišku ūgiu mūsų Tarybų šalis.

Klasikiniame J. V. Stalino veikale "Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos," jo genialioje kalboje, kuri dar taip neseniai nuskambėjo po visą pasaulį iš Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimo tribūnos, istoriniuose suvažiavimo nutarimuose mūsų liaudis semiasi kūrybinio įkvėpimo. Su mylimuoju Stalino vardu tarybiniai žmonės sieja visus savo darbo žygius—paverčia dykumas derlingais laukais, stato naujus fabrikus ir šachtas. Mūsų akyse viskas, ka nubrėžė nemirtingasis Stalino genijus, įsikūnija komunistinėje tikrovėje.

Niekuomet Lietuva neturėjo ištikimesnio ir jautresnio bičiulio, kaip J. V. Stalinas. Savo tėvu vadina Josifą Visarionovičių Tarybų Lietuvos darbo žmonės, šitaip vadina jį visa tarybinė liaudis. Visa, kas puikiausia ir svarbiausia Lietuvos gyvenime, Lietuvos, kuri per tarybų valdžios metus virto žydinčia industrine - kolūkine respublika, — yra susiję su J. V. Stalino vardu.

Prieš dvylika su puse metų mes, lietuvių tautos įgaliotos delegacijos nariai, pro plačiai atvertus Kremliaus vartus įžengėme į TSRS Aukščiausiosios Tarybos posėdžių salę. Tarp mūsų buvo Salomėja Nėris, Petras Cvirka, Liudas Gira. Tai buvo 1940 metų rugpiūčio 3 dieną. Lietuvių tauta įvedė Tarybų valdžią, įpareigojo mus prašyti Tarybų Sąjungos Vyriausybę priimti Lietuvą į broliškąją TSRS respublikų šeimą. Tai buvo neužmirštamos valandos. Visa šalis per radiją klausėsi, kaip prabilo laisvoji Lietuva, priimta, kaip lygi lygiųjų tarpe, į galingąją Tarybų Sąjungą.

Į aukštą tribūną pakilo Salomėja Nėris. Po Kremliaus skliautais suskambėjo įkvėpingi "Poemos apie Staliną" posmai. Lietuvių tauta mylimosios poetės lūpomis kreipėsi į savo didįjį vadą:

Jo vardas plienas! Dievaži,
Jam visa žemė lenkiasi,—
Ta žemė nuostabiai graži,
Siurbėles nutrenkusi.
Ir sklinda apie jį plačiai
Legendos po pasaulį:
Galingi Stalino pečiai
Laužia vartus į saulę.

Pirmąsyk tuose istoriniuose posėdžiuose mes išvydome Staliną — žmogų, kuris atnešė laimę Lietuvos darbo žmonėms, išvadavo juos iš fašistinės vergovės, įgyvendino brangias mūsų liaudies svajones iš naujo sujungti visas savo žemes į vieningą Tarybų valstybę.

"Nepaprastas džiaugsmas, begalinė laimė apima mane, kai pagalvoju, kad nuo šios valandos ir mano jaunoji respublika — pilnateisė šios didžios, puikios epochos kūrėja, kad nuo šios valandos ir mano tauta, vadovaujama didžiojo Stalino, greta kitų laisvųjų TSRS tautų statys šviesiuosius komunizmo rūmus."

Šitaip kitą dieną po istorinio TSRS Aukščiausiosios Tarybos posėdžio rašė laikraštyje "Literaturnaja gazieta" puikusis rašytojas Petras Cvirka. O Salomėja Nėris, grįžusi po sesijos į gimtąjį kraštą, "Tiesos" laikraščio puslapiuose pasakojo:

"Jaudino ir džiugino Stalino bei jo bendražygių artumas Aukščiausiosios Tarybos posėdyje ir per priėmimą Kremliuje. Šių žmonių kuklumas ir politinis išmintingumas rodo, kokią didžiulė jėga yra bolševikų partija."

Man teko laimė keletą kartų matyti didįjį Staliną TSRS Aukščiausiosios Tarybos posėdžių salėje Tėvynės karo laikotarpiu ir karui pergalingai pasibaigus, kai buvo svarstomi itin svarbūs mūsų šalies vystymo klausimai. Mačiau, kaip J. V. Stalinas, vis su tuo pat šviesiu ir ramiu žvilgsniu, savo artimiausių bendražygių apsuptas, pasirodydavo prezidiume. Su kokiu neapsakomu entuziazmu, su kokia begaline meile pasitikdavo savo didįjį vadą visų mūsų neaprėpiamos tėvynės tautų pasiuntiniai! O jis tėviškai žiūrėdavo į savo ištikimus sūnus ir dukras, tartum norėdamas perteikti jiems visą savo didžios dvasios jėgą, įkvėpti juos dar didesniems darbo ir kovos žygiams.

Mačiau J. V. Staliną ir didžiųjų šalies švenčių dienomis Raudonojoje aikštėje, kai pro jį pražygiuodavo milijonai darbo žmonių su plevėsuojančiomis vėliavomis, moterys ir vaikai su ryškių gėlių puokštėmis.

Neatitraukdamas žvilgsnio, žiūrėjau aš į Staliną, kuris sveikinančiai iškėlė ranką besidžiaugiančių žmonių kolonoms, ir nenoromis prisiminiau Anri Barbiuso žodžius apie Staliną, — apie žmogų "su mokslininko galva, su darbininko veidu, apsirengusį kaip paprastas kareivis."

"Jo gyvenimo istorija, — rašė Barbiusas, — tai nepaliaujama eilė pergalių prieš nepaliaujamą eilę milžiniškų sunkumų. Nebuvo tokių metų, pradedant nuo 1917-ųjų, kada jis nebūtų įvykdęs tokių žygdarbių, kurie bet ką amžiams išgarsintų. Tai — geležinis žmogus. Pavardė teikia mums jo vaizdą: Stalinas—plienas."

Į nesulenkiamą plieną panaši ir Stalino įkurtoji valstybė, kurioje mes turime didelę laimę gyventi ir dirbti. Mūsų valstybė — tai galingas magnetas, kuris neįveikiamai pritraukia prie savęs viso pasaulio darbo žmonių širdis. Man daug teko lankytis už mūsų Tėvynės ribų pokariniais metais. Neįmanoma rasti žodžių, atvaizduoti tai jausmų pakilimo ir džiugesio audrai, kuri visuomet kildavo tik paminėjus Stalino vardą tarp milijonų mūsų bičiulių, visų šalių ir visų nacijų darbo žmonių. Jie žiūri į Tarybų Sąjungą kaip į savo brangios svajonės įsikūnijimą, jie mato, kad mūsų šalis—didi taikos vėliavininkė. Ir šiandieną, kai imperialistai grasina sukelti naujo karo gaisrą, Lenino ir Stalino įkurtoji Tarybų valstybė stovi kaip neprieinama laisvės, taikos ir demokratijos tvirtovė. Ši tvirtovė nenugalima!

Pasitraukė iš mūsų tarpo genialusis komunizmo statytojas. Bet su mumis didžioji Komunistų partija, kurią sukūrė ir išauklėjo Leninas ir Stalinas. Partija, įkūnijusi mūsų epochos protą, garbę, sąžinė, vairuojanti ir vadovaujanti tarybinės visuomenės jėga. Tarybinė liaudis jaučia begalinį pasitikėjimą ir yra kupina karštos meilės savo Komunistų partijai, nes ji žino, kad aukščiausias partijos visos veiklos įstatymas yra tarnauti liaudies interesams. Apie partiją dar glaudžiau sutelkia savo gretas tarybinė liaudis, mobilizuodama visas savo jėgas įgyvendinti didiesiems stalininiams nubrėžimams, įvykdyti penkmečio plano užduotims, kovai už komunizmo pergalę TSR Sąjungoje.

Nemirtingasis Stalino vardas visuomet gyvens tarybinės liaudies ir visos pažangiosios žmonijos širdyse.

Rašytojas poetas A. Venclova savo kabinete.

Įvairios Žinios

IRANE

TEHERANAS, kovo 4 d. —Vakar Irano nacionalinė kovos prieš imperializmą draugija pakvietė visus Teherano gyventojus į mitingą 3 valandą dienos Bacharistano aikštėje priešais medžliso pastatą. Tačiau policija ir kariniai organai vakar anksti rytą užėmė Bacharistano aikštę, išstatydami visose svarbiausiose gatvėse ir kryžkelėse sunkvežimius su kareiviais, apginkluotais kulkosvaidžiais, ir perkirto visus kelius į Bacharistano aikštę. Ryšium su tuo paskirtasis mitingas neįvyko. Tačiau visur Teherane vakar įvyko skrajojantieji mitingai, kurie pereidavo į demonstracijas. Kalbėtojai skelbė nacionalinės kovos prieš imperializmą draugijos kovo 1 d. kreipimesi į tautą iškeltus lozungus, skyrium imant, lozungus, nukreiptus prieš šachą ir jo rūmus. Lozungų tarpe buvo: "Atiduoti į teismą ir nubausti visus išdavikus ir 1952 metų liepos sąmokslo bei dabartinio sąmokslo dalyvius ir padaryti galą rūmų antinacionalinėms priemonėms!," "Nutraukti derybas naftos klausimu su Anglijos - Amerikos imperialistais ir užkirsti kelią jų kišimuisi į šalies vidaus reikalus!," "Užtikrinti demokratines laisves visoje šalyje ir panaikinti karo stovį!," "Išvaryti amerikiečių šnipus ir uždaryti šnipinėjimo organizacijas visoje šalyje!"

Kai kuriose vietose policija atidengė ugnį. Kaip praneša laikraštis "Dad," vakar dienos demonstracijų metu sužeista 50 žmonių. 150 žmonių suimta .

Teherano laikraščių pranešimu, vakar medžliso posėdyje turėjo būti balsuojama pasitikėjimo Mosadyko vyriausybei klausimu. Tačiau rytą deputatams buvo pranešta, kad medžliso pirmininko Kašanio paliepimu posėdis atšaukiamas.

Rochester, N. Y. — Taksi vežikas David Santiago, užtikęs savo pačią su kitu, nušovė ją, sužeidė jos myletinį ir pats nusišovė.

Korėja. — Šiaur. Korėjos liaudininkai sako numušę 2 Amerikos lėktuvus.

LITERATŪRA IR MENAS

Vilniaus muzikos mokyklos

VILNIUS.— Pažangieji Lietuvos muzikos veikėjai St. Šimkus, B. Dvarionas ir kiti ne kartą viešai skundėsi skurdžia muzikos kultūros ir muzikos mokslo būkle buržuazinėje Lietuvoje. Pavyzdžiui, buržuazinės Lietuvos sostinėje — Kaune — tebuvo iš viso viena muzikos mokykla, kuri vėliau buvo pertvarkyta į konservatoriją, ir privatūs muzikos kursai. Dabar Vilniuje, Tarybų Lietuvos sostinėje, yra keturios muzikos mokyklos: Lietuvos Valstybinė konservatorija, dešimtmetė muzikos mokykla, septynmetė muzikos mokykla ir Tallat-Kelpšos vardo muzikos mokykla. Visos šios mokyklos turi geras patalpas. Dėsto čia aukštos kvalifikacijos dėstytojai.

Vilniaus dešimtmetei muzikos mokyklai, pavyzdžiui, vadovauja prityrusi pedagogė — pianistė *L. Keželytė*. Mokykloje veikia keturi skyriai: fortepijono, orkestrų, chorų ir choreografijos. Į šią mokyklą priimami muzikos gabumus turį vaikai, pradedant nuo septynerių metų amžiaus. Be muzikos mokslo, mokiniai šioje mokykloje išeina ir bendrąjį mokslą iš vidurinės mokyklos kurso. Dauguma šios mokyklos abiturientų toliau mokosi Lietuvos TSR Valstybinėje konservatorijoje. Du pianistai, mokyklos auklėtiniai *Digrys* ir *Končius*, sekmingai išlaikę egzaminus, šiuo metu mokosi Maskvos Valstybinėje P. I. Čaikovskio vardo konservatorijoje.

Prie mokyklos veikia vaikų choras. Jam vadovauja jaunas gabus dirigentas *A. Juozėnas*, kuris Maskvoje išėjo specialų vaikų chorų dirigavimo kursą. Be to, mokykloje yra taip pat ir vaikų smyginis orkestras.

Choreografijos skyriuje, kuriam vadovauja Lietuvos operos ir baleto teatro baletmeisteris *V. Grivickas*, mokosi būsimieji baleto artistai. Choreografijos skyriaus mergaičių grupei vadovauja to pat teatro baleto solistė *G. Sabalianskaitė*, o lietuvių liaudies šokių atlikėjų grupei — stalininės premijos laureatas *J. Lingis*. Choreografijos skyriaus mokiniai pirmą kartą pasirodė su savo programa Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-tųjų metinių šventės dienomis.

Vilniaus vaikų muzikos mokykla įsteigta prie Valstybinės aukštesniosios Tallat-Kelpšos vardo muzikos mokyklos. Vaikų mokykla turi fortepijono ir orkestrų skyrius, o taip pat liaudies muzikos instrumentų skyrių. Į mokyklą konkurso būdu priimami muzikai gabūs vaikai nuo septynerių iki keturiolikos metų amžiaus.

Norinčių įstoti į šią mokyklą yra labai daug. Antai, šiais mokslo metais mokyklą lanko 300 vaikų. Baigę vaikų muzikos mokyklą, daugelis moksleivių toliau mokosi aukštojoje muz. mokykloje. Vaikų muzikos mokyklai, lygiai kaip ir Vilniaus Valstybinei aukštesniajai Tallat-Kelpšos vardo muzikos mokyklai, vadovauja kompozitorius *A. Karosas*.

Valstybinėje aukštesniojoje Tallat-Kelpšos vardo muzikos mokykloje veikia šie skyriai: fortepijono skyrius, kuriame rengiami pianistai — mokytojai vaikų muzikos mokykloms, akompaniatoriai, koncertmeisteriai; vokalinis skyrius, rengiantis artistus ansambliams ir chorams; orkestrų skyrius, kuris rengia vaikų muzikos mokyklų mokytojus ir orkestrų artistus; dirigavimo—chorų skyrius, rengiantis chorų ir ansamblių vadovus, muzikos disciplinų dėstytojus bendrojo lavinimo mokykloms, vaikų chorų vadovus; liaudies instrumentų skyrius, rengiantis dėstytojus vaikų muzikos mokykloms ir liaudies ansamblių artistus; teorijos ir kompozicijos skyrius, kuris rengia dėstytojus vaikų muzikos mokyklams.

Tallat-Kelpšos vardo muzik. mokykloje moksleiviai išeina taip pat bendrąjį vidurinį mokslą. Baigę ją, daugelis jos auklėtinių toliau mokosi konservatorijoje. Kiti eina į praktinį darbą. Baigęs šios mokyklos dirigavimo skyrių *A. Karniliūnas* dabar dirba Respublikinių liaudies kūrybos namų direktorium. Mokyklos auklėtiniai *Kvaraciejūtė* ir *Černiauskas* dirba kultūros namų direktoriais.

1952 metais respublikos muzikos mokyklų mokytojai kelias savaites viešėjo Maskvoje, kur jie klausė paskaitas ir lankė praktikines pamokas iš įvairių muzikos disciplinų. Šis mokslas padėjo jų idėjiniam ir profesiniam akiračiui praplėsti.

Dar niekuomet pirmiau Lietuvos muzikantų šeima neaugo taip sparčiai, kaip dabar, tarybų valdžios sąlygomis. Šiais metais vien Vilniuje mokosi apie 800 jaunuolių ir merginų, kurie ruošiasi tapti muzikantais.

JUOZAS GAUDRIMAS,
Vilniaus konservatorijos docentas.

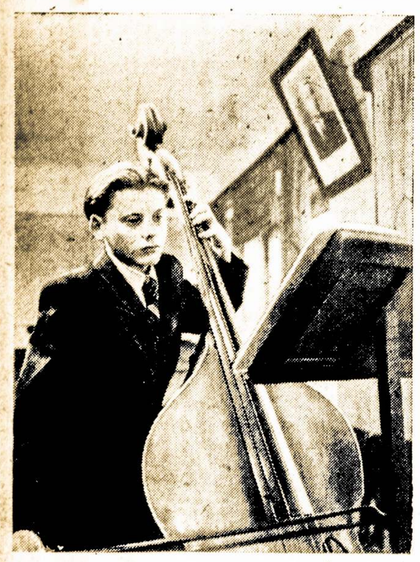

JONAS ALIŠAUSKAS,
gabus čelistas, Šiaulių muzikinės mokyklos studentas, Čepajevo vardo kolektyvinio ūkio valstiečio sūnus.

LMS News and Views

By Mildred Stensler

3rd DISTRICT INAUGURATES ORGANIZATIONAL TOUR

The LMS 3rd district committee has been discussing for some time, and at great length, activity plans for the coming year. They have come to the following decisions:

First, that there will be no Summer Vacation School this year. And secondly, since students and "menininkai" would not be able to come back to the School, some of the artists and teachers will come to them.

A call was then dispatched to various people throughout the 3rd district area asking for cooperation in making these visits to the towns possible. To date nine cities have expressed interest in the project and are willing to make the necessary arrangements and meet the dates scheduled for the district tour.

Unfortunately the best traveling months, April and May, find many of the committee members and their traveling artists busy with concerts and operettas in their own cities, so some of the commitments will have to carry over to the summer months and early fall. If your letter hasn't been answered immediately it was because no immediate date has been set for the visit to your town.

However, the tour — Organizational Tour, as we choose to call it—will start off with April 18 scheduled for Elizabeth, N. J., and April 19 for Cliffside, New Jersey.

The purpose of this tour, as I have mentioned in previous writings, is to meet the Lithuanian people of as many towns and hamlets as we can possibly cover. We feel that the LMS Summer Vacation School achieved its purpose in so far as it permitted a certain number of Lith-Americans to get together, come to know each other, exchange ideas and to find greater interest in our Lithuanian lang-

LEON YONIK

uage, history, art and culture.

We feel that some of things learned at these Vacation Schools can be made a part of everyday activity. We found that participation in cultural activities was worth and enjoyable — and especially so when indulged in with a group.

Going out to the various cities now there will be a group of people who will talk to you and actually show you how to go about starting some cultural activity in your community. The troupe will not always include the same people but available are Rudolph Baranik, Harry Mitkus, Edward Skucas, Leon Yonik, Madelaine Knorr, Frank Balwood, Jonas Velička, Elena Brazauskas, Ruth Bell and her dance group and yours truly.

We would like to personally meet all of you, and we think you will like our program. Our only New Jersey stops will be Elizabeth and Cliffside. So wouldn't you try to make the show at either of these two cities?

ELIZABETH—April 18, 1953, at the Lithuanian Citizens Club, 408 Court St. at 8 p. m.

CLIFFSIDE—April 19, 1953, at the Russian Club, 324 Cliff Street, corner Anderson Ave. at 4 p. m.

Nauji pastatai aukštosioms mokykloms Tarybų Sąjungoje

Neseniai tarybiniame mieste Riazanėje įvyko gausus mitingas, kuris buvo skirtas Tarybinės Vyriausybės nutarimu čia įsteigtojo Radijo technikos instituto naujo pastato statybos pradžiai. Naujajam institutui bus pastatytas didelis mokomasis korpusas, studentų bendrabutis, kuriamė tilps 1600 žmonių, ir gyvenamieji namai profesoriams bei dėstytojams.

Aukštojo mokslo įstaigų tinklas TSR Sąjungoje metai iš metų plečiasi. Jau pokario metais šalyje įsteigta beveik 150 naujų universitetų, institutų ir akademijų. Žymiai padaugėjo ir studentų, kurių dabar TSR Sąjungoje yra 1442 tūkstančiai.

Smarkiai tarybinė aukštoji mokykla bus vystoma penktojo penkmečio metais. Pakanka pasakyti, kad iki 1955 metų T. S.R. Sąjungoje maždaug dvigubai padidės svarbiausių pramonės ir žemės ūkio šakų specialistų išleidimas.

Dabar visoje Tarybų šalyje plačiu mastu statomi nauji pastatai aukštosioms mokykloms: mokomieji korpusai, studentų bendrabučiai, gyvenamieji namai profesoriams, dėstytojams ir aptarnaujančiam personalui. Be TSRS Aukštojo mokslo ministerijos statybinių organizacijų, aukštųjų mokyklų pastatų statybą dabar vykdo 80 statybinių organizacijų, priklausančių kitoms šalies žinyboms. Daugiau kaip 70 įvairių organizacijų dabar projektuoja naujus pastatus aukštojo mokslo įstaigoms. Vien aukštojo mokslo įstaigų projektavimo institutas vykdo dabar daugiau kaip šimto institutų ir universitetų užsakymus.

Tarybinė vyriausybė metai po metų didina išlaidas aukštosioms mokykloms statyti. Jei 1951 metais TSRS Aukštojo mokslo ministerija išleido 645 milijonus rublių aukštojo mokslo įstaigoms statyti, tai 1953 metais šiems reikalams asignuota jau 1059 milijonai rublių. Į šias sumas neįeina išlaidos statant naujus pastatus Maskvos Valstybiniam universitetui ir aukštosioms mokykloms, priklausančioms kitoms ministerijoms ir žinyboms, kurių žinioje, iš viso paėmus, yra daugiau kaip pusė visų šalies aukštųjų mokyklų.

Daug naujų puikių pastatų aukštojo mokslo įstaigoms statoma Tarybų Sąjungos sostinėje. Netoli Maskvos Valstybinio universiteto naujojo pastato, miesto pietvakarių rajone, pradėtas statyti naujas mokomasis pastatas ir 2000 vietų studentų bendrabutis Maskvos Naftos institutui. Statomi nauji korpusai Maskvos Aviacijos institutui, Maskvos Automobilių kelių institutui ir kitoms sostinės aukštosioms mokykloms. Baigiami projektuoti ir artimiausiu laiku bus pradėti statyti nauji mokomųjų ir gyvenamųjų pastatų kompleksai Stalino vardo Kalnakasybos institutui ir Kuibyševo vardo Statybos inžinierių institutui.

Bendrasis šių pastatų tūris viršys milijoną kubinių metrų. Jų monumentalumas, architektūrinis apipavidalinimas sudarys nuostabų ansamblį, kuris puikiai papuoš Maskvą iš jos pietvakarių pusės.

Naujos aukštosios mokyklos statomos atsižvelgiant į kruopščiai ištirtą mokymo proceso technologiją, taip, kad katedros turėtų patogius ryšius, kad nevaržomai būtų išdėstyti bendrafakultetiniai ir specialieji kabinetai, auditorijos ir laboratorijos, kurios aprūpinamos naujausiais įrengimais ir mokslo priemonėmis.

Naujuosiuose mokymo pastatuose būtinai planuojamos patalpos aktų salėms, bibliotekoms, knygų saugykloms, studentų ir profesorių bei dėstytojų skaityklems, o taip pat patalpos sporto pamokoms, dušo kambariai, rūbinės ir kitos.

Aukštojo mokslo įstaigų statyba dabar plačiai vykdoma 80-yje Tarybų Sąjungos miestų. Novosibirske, pavyzdžiui, statomas ištisas pastatų kompleksas naujai įsteigtajam Elektrotechnikos institutui, kurio mokomųjų korpusų tūris sudarys 140 tūkstančių kūbinių metrų. Statomas taip pat 1200 vietų bendrabutis studentams ir gyvenamasis namas profesoriams bei dėstytojams. Tame pat mieste netrukus bus perduoti eksploatacijon nauji mokomieji ir gyvenamieji pastatai, pastatyti Geodezijos ir kartografijos inžinierių institutui, Žemės ūkio ir Statybos inžinierių institutams.

Daug naujų pastatų universitetams statoma Erevanėje, Saratove, Gorkyje, Frunzėje, Tomske ir kituose miestuose.

Puikūs rūmai statomi Charkovo Valstybiniam universitetui. Pastatas statomas vienoje geriausių miesto aikščių. Jo centrinė dalis turės 15 aukštų, šoniniai korpusai — 10 aukštų. Bendroji visų universiteto patalpų kūbatūra sudarys 305 tūkstančius kūbinių metrų.

1953 metais numatoma perduoti eksploatacijon 460 tūkstančių kvadratinių metrų mokomųjų ir gyvenamųjų pastatų, kurių pastatymas yra numatytas naujojo penkmečio plane. O iš viso penktajame penkmetyje (1951—1955

(Tąsa 4-tam pusl.)

MARINA IAŠVILI,
Čaikovskio konservatorijos Maskvoje studentė-smuikininkė, laimėjusi premiją tarptautiniame smuikininkų konteste Pragoje.

Darbininkų Sveikata

J. J. Kaškiaučius, M. D.

BAKTERINIS VIDUŠIRDŽIO UŽDEGIMAS

"Subacute bacterial endocarditis" yra pavadinimas tam tikro labai įkyraus ir labai atsparaus vidinių širdies plėvelių uždegimo.

Šitokį uždegimą padaro streptokokų rūšies parazitai — "streptococcus viridis" (s. žaliasis) arba "streptococcus sanguinis" (kraujo s.). Tų visokių parazitapalaikių pasimaišo burnoj. Kartais jie padaro savo rūšies gerklinę slogą ir tuomet persiskverbia į kraują, o su krauju tie žalieji mikrobai įeina į širdies vidų ir nusisėda ant širdies vožtuvų. Jie įsteigia ten savo sodybą ilgam laikui. Tirštai jų ten nusisėda ant vožtuvų, su kraujo krešuliais, su sankrekomis.

Čia tai ir visas blogumas. Per storoką sluogsnį bet koks priešbakterinis vaistas, koks antibiotikas neįstengia prasimušti ir išnaikinti tų parazitų. Laikui bėgant gabaliukas tų krešulių atskyla ir nuplaukia sau bet kur su krauju. Blogiausia, kai toks gabaliukas arba ir bent keli gabaliukai užkemša kokią kraujagyslę smegenyse arba ir širdies raumenio viduje.

Jei pasitaiko didesnei arterijai ar venai užsikimšti, tai geroka audinių dalis, nebetekusi kraujo, sugenda, išsigema, degeneruojasi. Rezultatai gali būti labai rimti.

Gydytojų patyrimai parodė, kad penicilinas labai, labai didelėmis dozėmis po truputį įveikia tuos parazitus, jei tuo pačiu tarpu gydytojas ligoniui įšvirkščia ir tam tikro "haparinopitkin." Tas heparinas (iš kepenų išsunktas preparatas) po trupučiuką ištarpina krešulius, ir tada milžiniškos penicilino dozės, stačiai į veną nuolatai varvinamos, ganabija tuos įkyriuosius žaliuosius parazitus.

Procedūra nelengva. Ligonis turi gulėt ligoninėj ištisas savaites. Gydytojai įvaro jam į kraują kas dieną bent po keliolika milijonų penicilino vienetų.

Tie antibiotikai atidarė plačius gydymo horizontus, pirma visai beviltingus ir streptomycinas, chloromycistreptomycinas, chlorimycinas, aureomycinas padeda pergalėt daugybę bakterinių ligų. Aureomycinas labai galingas ir veiklus ir tabletčių formoj, į burną imamas.

Paryžius. — Vyriausias Atlanto kraštų komandierius gen. Ridgway išlėkė apžvalginėti karines Amerikos stovyklas šiaurinėje Afrikoje.

Princeton, W. Va. — Užmušta 6 vaikėzai, kuomet vienas jų automobilis susidūrė priekis priekin su kitu automobiliu.

Tokio. — Jungtinės Valstijos pasirašė draugiškumo ir prekybos sutartį su Japonija.

Korėja. — Aptilo karo veiksmai fronte. Bet amerikonai iš oro plačiai bombarduoja Šiaurinę Korėją.

Kaip Lietuvos žmonės pasitiko Josifo Stalino mirtį

Jau gavome Vilniaus Tiesos numerius, kuriuose patiekiama davinių apie Lietuvos liaudies atsinešimą linkui Stalino mirties. Štai kovo 7 dienos laidoje pranešimai iš keleto Lietuvos didmiesčių.

Štai vaizdas Lietuvos sostinėje Vilniuje:

"Gilus liūdesys žmonių veiduose. Juodu krepu aprištos vėliavos, Josifo Visarionovičiaus portretai. Žodžiai apie didį skausmą, ištikusį tarybinę liaudį. Prie garsiakalbių susirinkę būriai žmonių, nebe pirmą kartą besiklausančių liūdnų pranešimo žodžių.

Taip atrodo Vilnius. Kartu su visa šalimi vilniečiai gedi didžiojo Stalino, tarybinių žmonių vado, tėvo, mokytojo, artimiausio draugo. Gedulinguose susirinkimuose Vilniaus darbo žmonės žodžiais, einančiais iš širdies gelmių, kalba apie tai, kaip brangus kiekvienam Stalinas, apie pasiryžimą dar labiau sutelkti tarybinės liaudies eiles, dar tvirčiau eiti Stalino nužymėtu keliu.

"Elfos" fabrikas. Viena iš daugelio Tarybų Lietuvos įmonių, gimusių Josifo Visarionovičiaus Stalino rūpinimosi dėka. Iš visų gamyklos cechų, visais didžiulio pastato aukštais renkasi darbininkai, technikai, inžinieriai į šeštąjį cechą. Erdvioje salėje—šimtai žmonių. Ceche įsivyravusi rimtis, susikaupimas. Susirinkusieji žvelgia į didelį draugo Stalino portretą, apipintą raudonais ir juodais kaspinais.

Į tribūną eina įvairių cechų darbininkai, įvairių profesijų, įvairaus amžiaus žmonės. Jie dalinasi savo giliu skausmu, kalba apie savo atsidavimą Lenino—Stalino partijai, Tarybų valdžiai.

Kalba vyniojimo cecho meistras L. Reklaitis.

— Visa tarybinė liaudis giliai supranta, kokia skaudi, kokia neišpasakyta nelaimė yra draugo Stalino mirtis. Geriausias Josifo Visarionovičiaus pagerbimas, jo nemirtingo vardo įamžinimas bus mūsų darbai didžiosios tarybinės Tėvynės šlovei.

Tribūnoje — senas, pražilusių plaukų, instrumentinio cecho šaltkalvis N. Timofiejevas, savo šauniu darbu žinomas visoje Lietuvoje.

—Prisimenu rūsčias 1924 metų sausio dienas, kuomet netekome Vladimiro Iljičiaus Lenino. Prie Lenino karsto Stalinas kvietė mus šventai vykdyti Lenino priesakus. Jis nuvedė tarybinę liaudį socializmo statybos keliu. Šiandien mes turime dar labiau susitelkti. Iki paskutinio atodūsio būsime ištikimi Lenino—Stalino priesakams!

Surinkimo cecho darbininkas V. Kabaila pareiškė:

— Aš dabar dirbsiu už du. Duosiu kasdien po dvi išdirbio normas. Ir visas mūsų cechas pasižada dar geriau dirbti Tėvynės, taikos, komunizmo pastatymo labui.

N. Jevsinas, vietinio komiteto pirmininkas, kviečia darbininkus mobilizuoti visas savo jėgas ir kūrybinę energiją naujais darbo žygiais atsilieptį į TSKP Centro Komiteto, TSR Sąjungos Ministrų Tarybos, TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo kreipimąsi. Jis ragina kelti budrumą, būti nesutaikomais ir tvirtais kovoje su vidaus ir išorės priešais, būti tokiais, kaip mokė Stalinas.

Apie tarybinių žmonių ryžtingumą kalba šeštojo cecho viršininkas P. Ciba.

— Draugas Stalinas užgrūdino tarybinius žmones. Didžiausio skausmo akivaizdoje mes ryžtingai žvelgiame pirmyn. Mus veda didžioji Lenino—Stalino partija, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas, mums nušviečia kelią nenugalimosios Lenino—Stalino idėjos.

Skaitomas "Elfos" kolektyvo laiškas TSKP Centro Komitetui, TSRS Ministrų Tarybai ir Aukščiausios Tarybos Prezidiumui. Įmonės darbininkai, visi kaip vienas, pasižada ligi galo būti ištikimi Lenino—Stalino reikalui.

Cecho salėje vėl įsivyrauja tyla. Tyliai skirstosi žmonės. Radijas užlieja cechus gedulingos melodijos garsais."

★

Klaipėdos žmonių pasižadėjimas

"Miesto darbo žmonės su giliu liūdesiu sutiko žinią apie TSR Sąjungos Ministrų Tarybos Pirmininko, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto Sekretoriaus Stalino mirtį. Fabrikuose, įmonėse ir įstaigose įvyko gedulo mitingai.

Kalba tralerių laivyno valdybos gedulo mitinge kapitonas Kairys.

—Su didžiu širdies skausmu sutiko mūsų kolektyvas žinią apie mylimo vado Stalino mirtį. Mes prisiimame padvigubintus įsipareigojimus. Aš kviečiu visas laivų įgulas dar glaudžiau susitelkti apie Komunistų partiją, nenuilstamai stiprinti budrumą, didinti pastangas kovoje už penkmečio plano įvykdymą.

Gedulo mitinge Celiuliozės-popieriaus kombinate Čiulskis sako:

—Iš mūsų tarpo pasitraukė didysis vadas ir mokytojas Stalinas. Šią skaudžią nelaimę kartu su mumis pergyvena visa pažangioji žmonija. Didžiojo Stalino reikalas nemirtingas. Mes tęsime jo pradėtą darbą. Stalinas amžinai gyvens mūsų širdyse. Mes dar labiau mobilizuosime visas jėgas greitesniam komunizmo pastatymui mūsų šalyje, mes įsipareigojame dirbti su dviguba energija.

Didžiai sujaudinti į mitingą renkasi "Trinyčių" fabriko darbininkai. Verpimo cecho viršininkas Skarga, verpimo meistras Stankus, darbininkė-stachanovininkė Galinskienė ir kiti kalba apie tai, kad fabriko kolektyvas kartu su partija, tarybine liaudimi ir visa pažangiąja žmonija didžiai liūdi geriausio darbo žmonių draugo ir auklėtojo draugo Stalino, kad jis padvigubins savo energiją kovoje už penkmečio plano įvykdymą.

Telegramoje Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetui, TSR Sąjungos Ministrų Tarybai ir TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui įmonės kolektyvas pasižadėjo nesigailėti jėgų vykdant didžiojo Stalino nubrėžtą komunizmui pastatyti mūsų šalyje programą.

Gausūs gedulo mitingai įvyko Jūrų prekybos uoste, jūrininkų mokykloje, miesto aukštosiose ir vidurinėse mokyklose, visose įmonėse, įstaigose. Miesto darbo žmonės prisiima padidintus įsipareigojimus."

★

Kauno žmonių pasiryžimas

"Su nepaprastai giliu skausmu širdyse Kauno miesto darbo žmonės sutiko liūdną žinią apie Stalino mirtį. Įmonėse, įstaigose, mokyklose žmonės rinkosi į gedulo mitingus.

"Pergalės" turbinų gamykloje dvyliktą valandą montavimo cechе susirinko gamyklos darbininkai ir inžinieriniai-techniniai darbuotojai. Tarp raudonų vėliavų, perrištų juodais kaspinais, didžiulis J. V. Stalino portretas. Prasideda gedulo mitingas. Vienas po kito susijaudinę kalba geriausieji gamyklos darbininkai, stachanovininkai, novatoriai.

Tribūnoje — gamyklos tekintojas Grigas. Jis kalba apie didžiojo Stalino žygdarbius, jo nuolatinį rūpinimąsi darbo žmonėmis.

J. Greifenbergerio vardo metalo apdirbimo fabriko liejyklos cecho meistras Žobakas kalba apie didžius Stalino nuopelnus tarybinei liaudžiai, apie jo tėvišką rūpinimąsi lietuvių tauta.

Gedulo mitingas įvyko "Neries" liejimo-mechaninio metalo apdirbimo fabrike. Stachanovininkas Bereznevičius kalbėjo apie didžius Stalino darbus, apie jo genialųjį veikalą "Ekoniminės socializmo TSR Sąjungoje problemos."

— Šiandien, kai mūsų tarybinė šalis ir viso pasaulio darbo žmonės pergyvena skaudų smūgį, — kalbėjo Bereznevičius, — mes, darbininkai, turime dar labiau sustiprinti revoliucinį budrumą.

Bereznevičius pareiškė, kad fabriko darbininkai, kaip ir visa tarybinė liaudis, Komunistų partijos vadovaujami, kovos už naujas komunizmo statybos pergales.

Savo laiške Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetui ir Tarybinei Vyriausybei nerieėiai išreiškė savo pasiryžimą dar geriau dirbti sustiprinant mūsų Tėvynę, kovojant už Komunistų partijos XIX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą.

Profesoriai, dėstytojai ir studentai susirinko į gedulo mitingą Politechnikos institute. Salėje, prie Stalino portreto, apsupto raudonomis vėliavomis ir juodais kaspinais, stovi komunistų ir komjaunuolių — mokslo pirmūnų garbės sargyba. Aidi gedulo maršai.

Politechnikos instituto direktorius profesorius Baršauskas, katedros vedėjas Vitkauskas ir kiti ragina didžios nelaimės akivaizdoje dar glaudžiau susitelkti apie Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetą ir Tarybinę Vyriausybę, dar giliau įsisavinti Markso—Engelso—Lenino—Stalino mokslą, nuolat stiprinti revoliucinį budrumą, būti nepalenkiamais Stalino idėjų vykdytojais. Jie kalbėjo apie milžinišką Stalino vaidmenį stiprinant Tarybinę Armiją, šalies saugumą.

Sunkiomis didžio skausmo valandomis darbo žmonės dar labiau susitelkia apie Komunistų partiją, pasiryžę kovoti už didžiojo Stalino priesakų įvykdymą."

★

Šiauliuose Stalino mirties pasitikimas

"Miestas skendi gedule. Su didžiu liūdesiu, su skausmu širdyse sutiko šiauliečiai žinią apie tarybinės liaudies vado, žmonijos genijaus Josifo Visarionovičiaus Stalino mirtį. Pergalės aikštėje, ties visais pastatais iškabintos juodu kaspinu perrištos raudonos vėliavos. Visur vyksta gedulo mitingai.

Šiandien dviejų pamainų pasikeitimo metu įvyko dviračių gamyklos kolektyvo gedulo mitingas. Ši įmonė—pokarinio stalininio penkmečio kūdikis. Jos gimimas glaudžiai susijęs su Stalino vardu: tarybinės liaudies vadas skyrė didelį dėmesį industrijos sukūrimui Tarybų Lietuvoje.

Mechaniniame cechе, kuris užima visą didžiulio korpo antrąjį aukštą, susirinko šimtai darbininkų, inžinierinių-techninių darbuotojų, tarnautojų. Žinia apie genialiojo vado mirtį kiekvieno jų širdyje sukėlė didį skausmą. Visų veiduose spindi nepalenkiamas pasiryžimas atvesti iki pergalingos pabaigos didįjį reikalą, kuriam visą savo gyvenimą paskyrė Josifas Visarionovičius Stalinas.

Trumpa įžangine kalba gedulo mitingą atidaro partinės organizacijos sekretorius Mešuris. Jis suteikia žodį gamyklos vyriausiajam inžinieriui Peršinui, kuris perskaito TSKP CK, TSR Sąjungos Ministrų Tarybos ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pranešimą.

Po to kalba susirinkimo cecho stachanovininkas Vincas Tomulis. Išreikšdamas kolektyvo jausmus ir mintis, jis kalba apie didžią darbo žmonių meilę savo vadui ir mokytojui draugui Stalinui.

Vienas po kito kalba galvaninio cecho meistras Andrius Neverdauskas, inžinierius Andriejus Lavreniukas ir kiti. Jie paragino gamyklos kolektyvą dar aukščiau pakelti socialistinio lenktyniavimo vėliavą, kovojant už penktojo stalininio penkmečio įvykdymą pirma laiko, visomis jėgomis padėti toliau stiprinti Tėvynės galybę.

Gedulo mitingo dalyviai priėmė laišką TSKP Centro Komitetui, TSRS Ministrų Tarybai, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui, kuriame prisiekė dar glaudžiau susitelkti apie TSKP leninin-stalininį CK ir nenukrypstamai žengti pirmyn pagal didžiojo Stalino priesakus.

Gausūs gedulo mitingai ryšium su draugo Stalino mirtimi įvyko ir kitose miesto įmonėse."

Iš LMS veiklos: Ansamblis

Šio mėnesio 18-tą dieną Lietuvių Meno Sąjungos Trečios Apskrities keliaujantysis meno ansamblis pradeda savo gastrolių ciklių, išvykdamas į Elizabeth, N. J. Ansamblis jau yra gavęs kvietimus iš keliolikos vietovių ir tikisi galėsiąs laiku juos priimti.

Koks yra šio ansamblio tikslas? Pirmiausia reikia pasakyti, kad jis nevyks duoti koncertų arba rengti kas mūsų tarpe vadinama parengimus. Vietoje to, ansamblis stengsis surengti mažesnėse mūsų lietuviškose kolonijose draugiškus meno vakarėlius. Tuose vakarėliuose (arba popiečiuose) publika bus tiek pat dalyvė, kaip atvykusieji ansamblio nariai.

Ansamblis šiuo momentu susideda iš

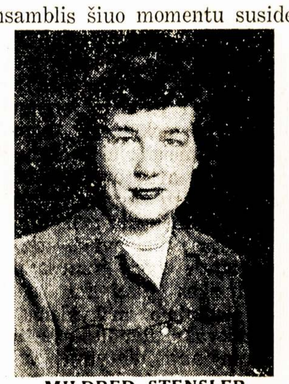

MILDRED STENSLER

šių pastovių narių: solisto *Leono Joniko*, pianisto *Prano Balevičiaus*, smuikininko *Jono Veličkos*, deklamatorės *Elenos Brazauskienės* i šokių vedėjos *Ruth Bell*. Su ansambliu taipgi vyks LMS Trečios Apskrities sekretorė *Mildred Stensler* arba kitas komiteto narys, ir apskrities komiteto veiklus darbuotojas *Harry Mitkus*. Gastrolėse New Jersey valstijoje taipgi dainuos jaunoji *Madeleine Knorr*.

Tai yra dabartinis ansamblio sąstatas arba jo "skeletas". Pagal lankomos kolonijos didumą, galimybes arba reikalą, jis galės būti didinamas, plečiamas arba keičiamas, imant domėn reikalą. Nauji talentai galės būti kviesti į vieną ar kitą gastrolę, ir vietiniai (aplankomos kolonijos) talentai irgi visuomet kviečiami dalyvauti.

Kodėl sakėme, kad rengiamuose vakarėliuose publika tiek pat dalyvaus, kiek ansamblis? Ansamblio tikslas yra ne vien "perstatyti" ką nors nors publikai arba jai "duoti", bet sueiti į draugiškesnius ryšius ir skatinti saviveiklą. Tam tikslui ansamblis planuoja ne vien duoti dainavimą tokio garsaus solisto kaip Leono Joniko, bet pravesti masinį dainavimą publikai dalyvaujant, o šokių vedėja Ruth Bell vadovaus lietuviškiems liaudies ir kitokiems šokiams, kuriuose publika dalyvaus. Kitaip sakant, kartu bus dainuojama, kartu šokama draugiškoje atmosferoje ir atgaivinamas saviveiklos ir ryšių tarp publikos ir artistų jausmas, kurio dažnai trūksta pas mus.

Ansamblių apsilankymas taipgi bus naudojamas organizaciniams LMS reikalams, nes su ansambliu vykstantis Trečios Apskrities Valdybos narys ar narė turės pasikalbėjimus su vietiniais meno veikėjais ir bandys LMS veiklą plėtoti.

Mažųjų kolonijų atsiliepimas į ansamblio paskelbimą buvo labai geras. Nors originaliai planuota lankyti tik mažas kolonijas (kuriose didesni vakarai negalimi, ir kuriose todėl yra menines veiklos tuštuma), ir eilė didesnių kolonijų atsiuntė kvietimus. Tie ir bus išpildyti, bet ansamblis pirmoje eilėje atkomas mažesnėms kolonijoms.

R. B.

Nauji pastatai aukštosioms mokykloms

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

m.) vien aukštojo mokslo įstaigoms, esančioms TSRS Aukštojo mokslo ministerijos žinioje, numatyta pastatyti 1345 tūkstančius kvadratinių metrų naudingo mokomųjų-laboratorinių pastatų ploto ir 750 tūkstančių dvadratinių metrų gyvenamojo ploto studentams ir profesoriams bei dėstytojams.

Jei surinktumėte į vieną vietą visus pastatus, kuriuos per naująjį penkmetį turi pastatyti Aukštojo mokslo ministerija, tai gautųsi gerai sutvarkytas miestas, kuriame galėtų gyventi 200,000 gyventojų.

L.

Arklių lenktynės Amerikoje ir Lietuvoje

Arklių lenktynės yra geras ir gražus dalykas. Jos plačiai mėgiamos Amerikoje. Visa bėda čia su arklių lenktynėmis yra tame, kad jos nebeskaitomos sportu, o korupcingu biznio dalyku. Sukčiai, spekuliantai ir vagys kontroliuoja lenktynių biznį ir išsimelžia iš visuomenės šimtus milijonų dolerių kasmet.

Kas kita būtų, jeigu į arklių lenktynes būtų žiūrima grynai sportiškais sumetimais. Gražu būtų jas pamatyti ir blaivaus proto žmogui ir pasigėrėti tų žirgų grakštumu ir jų greitumu.

Teko pastebėti, kad arklių lenktynės vis labiau ir labiau jeina madon ir Lietuvoje. Bet ten, žinoma, į lenktynes žiūrima kaip į grynai sporto dalyką. Didžiuojasi tie kolūkiai, kurių arkliai geriausiai pasirodo. Nėra ir negali būti iš to naudos privačiams sukčiams ir spekuliantams.

Vilniaus Tiesoje skapiškietis J. Guogis dar net kritikuoja per menką susirūpinimą šia sporto sritimi. Jo pastabos yra įdomios ir skamba šitaip:

"Tradicinės eikliųjų arklių lenktynės jau daugelį metų vyksta Dusetose Zarasuose, Obeliuose, Rokiškyje, Kupiškyje. Šis įdomus sportas kolūkiečių yra labai mėgiamas. Tūkstantinės kolūkiečių minios stebi mėgstamo liaudies sporto varžybas.

"Tačiau ši liaudies sporto šaka vis dar vystoma lėtokai. Šiam įdomiam, padedančiam vystyti arklininkystę, sportui neskiria dėmesio Žemės ūkio ministerija. Lenktynių paruošimo ir ekspertų komisijos metai iš metų savo darbe susiduria su visa eile neaiškumų, vien dėl to, kad iki šiol nėra jokių lenktynių ruošimo bei rezultatų įvertinimo nuostatų. Taisykles nusistato patys vietos žemės ūkio specialistai. Todėl jos kiekviename rajone yra skirtingos, arba jų ir visai nebūna.

"Praeitais metais po arklių lenktynių respublikinėje spaudoje buvo iškeltas teisėtas reikalavimas: sudaryti arklių lenktynių nuostatus, bet reikalas nepajudėjo iš vietos. Žemės ūkio ministerija ir respublikinis kūno kultūros ir sporto komitetas turėtų įteisinti šią sporto šaką, nustatyti klasifikaciją, pagal kurią būtų vertinami rezultatai, pasiekti, kad geriausiems važiuotojams būtų suteikiami atskyriai, kaip tai yra eilėje kitų broliškų respublikų.

"Kadangi arklių lenktynės vyksta tarprajonine tvarka, būtina lenktynių laiką ir vietą suderinti, sudaryti kalendorių. Štai vasario mėn. 8 d. arklių lenktynės vyko ir Zarasuose ir Kupiškyje. Dėl to Kupiškyje tedalyvavo tik 9 lenktyniautojai. Laikas rengti ir respublikinio masto varžybas.

"Arklių lenktynių mėgėjai tikisi, kad šie klausimai bus išspręsti ir kad ši liaudies sporto šaka įgaus reikiamas teises."

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAIS

LLD 136 kuopos, Harrison-Kearny, N. J., sekretorius V. Žilinskas pridavė Lietuvių Namo Bendrovei $35.00. Tai minimos kuopos auka $30.00 ir Harrisono Senutės auka $5.00.

Taipgi Vincas Kazlauskas, Richmond Hill, N. Y., pridavė $10.00. Tai dar likusi suma nuo Naujų Metų parės. Pasirodė, kad ši dešimkė pasiliko nuo tų, kurie prisidėjo prie V. Kazlausko stalo, bet nedalyvavo, o savo mokesčio neatsiėmė. Jie tą sumą Lietuvių Kultūriniam Centrui paaukojo.

Širdingai ačiu už paramą. Daugiau tokių rėmėjų!

Norime šia proga priminti, kad šiai kultūrinei įstaigai finansinė parama šiuo metu labai reikalinga. Mūsų fondas paskoloms mažinti gavo įplaukų nuo 1952 m. spalio 1 d. ligi 1953 metų kovo 31 d. $1,549.15. Tuo pačiu laiku paskolų sumažinta $1,200.00. Tai šiame fonde belieka $349.15.

Pagal Lietuvių Namo Bendrovės šėrininkų suvažiavimo, įvykusio 1952 m. lapkričio pabaigoje, tarimą, šis paskoloms mažinti fondas susideda iš aukų ir garbės narių įplaukų. Per pastaruosius 6 mėnesius aukų gavome $1,049.15. Tuo pačiu laiku penkį įsirašė į Garbės Narių skyrių. Tai pasidarė $500.00.

Bendrovės direktorių susirinkime, šių metų balandžio 6 d., buvo perskaitytas vieno šėrininko laiškas prašant grąžinti jam $1,500 paskolos, nes jam šiuo metu tie pinigai esą labai reikalingi. Bet Bendrovės ižadas neišgali tokios sumos dabar atmokėti. Todėl nutarta ieškoti paskolos, kad tam skolintojui atmokėti minimą paskolą.

Tad labai svarbu šiuo metu gauti paskolų. Tie, kurie galite kiek paskolinti, prašomi tuojau atsiliepti.

Taipgi labai svarbu padidinti Skoloms Mažinti Fondą. O tai galima padaryti aukojant ir įsirašant į Garbės Narių skyrių.

Visais šios įstaigos reikalais prašome rašyti: Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

LNB Valdyba

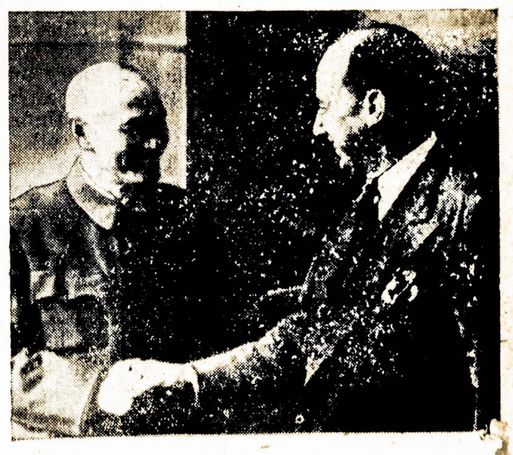

Adlai Stevenson, buvęs demokratų kandidatas į prezidentus, sveikinasi su Čiang Kai-šeku Formozos sostinėje Taipeh. Stevensonas pažadėjo Čiangui Amerikos paramą, kada jis užsimanys atkariauti Kiniją.

UŽBURTOJI SIELA

10-24-52 *Parašė ROMAIN ROLLAND* —113—

(Tąsa)

Tuoj pat sutelkdama pavydulingąjį dėmesį, smeigdama vyrą iš po nuleistų blakstienų savo žvilgsnio grąžteliu, nekrutėdama, tęsdama lygų miegančios alsavimo ritmą, ji aštriai tyrė ji, tokį tolimą ir taip arti esantį, tą vyrą, kuris buvo jos ir taip amžinai svetimas, kurio šlaunis lietė josios šlaunį ir nuo kurio ją skyrė neperžengiamas pasaulis... Ne, ji neklydo, jis dar ir kitų rūpesčių turėjo, ne tik savo idėjinius... Rūpesčių? Ji pamatė ji šypsantis... Jis galvoja apie kitą!.. Norėdama ji atsiimti iš šmėklos arba išbandyti savo galią, ji sudejavo lyg per sapną ir pririedėjo prie jo. Jis šaltai išsilaisvino nuo kūno, kuris jį prašė išmaldos, įsitikino, kad ji miega, tyliai atsikėlė, apsirengė ir išėjo. Ji visiškai nepajūdėjo... Bet vos tik durys užsidarė, Noemi pakilo pasikeitusiu veidu. Ji plakė sau krūtis abiem kumštukais, užgniauždama širdgėlos ir pykčio riksmą.

Nuo šios akimirkos ji ėmė medžioti. Itempta ir virpanti ji sekė, šniukštinėjo, jai skaudėjo nagus: ji degė geismu suplėšyti priešininkę. O! be triukšmo, švelnumu... Jai subraižyti širdį!.. Bet ji tos širdies nesurado. Kurgi ji slapstosi? Ji išmaišė visą girią, karštligiškai ir smulkmeniškai tyrinėdama savo pažįstamųjų ratelį, po savo jauna dažyta šypsena slėpdama aštrius dantis, neišleisdama iš akių nei mažiausių Filipo veido truktelėjimų patelių akivaizdoje, tykodama akis, rankas, kiekvienos jų balso pasikeitimus ir nešiodamasi širdyje šniukštinėjančius šunis... Bet pėdsakai buvo netikri. Žvėris ištrūkdavo...

Ji vis dar keistai klydo, pašalindama Anetą iš įtarimų akiračio. Ji ištisas savaites buvo apie ją pamiršusi. Aneta anaiptol, nesirodė. Ji jautėsi kalta; ir toli gražu nesididžiuodama ji būtų jautusis pažeminta prieš Noemi dėl savo slaptos, dėl savo vogtos pergalės. Ji vengė pasirodyti Viliarų namuose, dingsčių tai nebūtų trukę, jei Noemi būtų pareiškusi norą ją pamatyti. Bet Noemi visiškai jo nerodė; ji per daug turėjo rūpesčių, kad dar atsimintų Anetą.

Veltui ji stengėsi įsitikinti, kad Filipo užgaida praeis. Jo nenuoširdumo reiškiniai nemažėjo, bet tik dar labiau ryškėjo: neatidus šaltumas žodžiams ir veido išraiškai netgi žmonelės akyse, visiškas abejingumas, ir dar daugiau, kai kartais Noemi jėga norėdavo jam priminti apie savo buvimą, — atgrisęs nuobodulys ir blogai slepiamas pasišlykštėjimas, kuris vengia nelemto prisilietimo... Ji drebėdavo iš įtūžimo ir paniekintos meilės!.. Ji nebegalėjo nuslėpti, kad blogis labai rimtas. Ji persigando. Bet vis reikėjo stengtis to neparodyti. Visad, visad būti linksmai, pasitikinčiai savimi ir juo, visados jam tiesti meškerę, — į kurią jis net nepažvelgdavo! Ji krimtosi... O, ta nesugaunama priešininkė, kuriai joje kilo pašėlusi neapykanta!.. Negalėdama jos sugriebti, ji būtų galvą daužiusi į sieną... Visas, ji bergždžiai visas jas ištyrė, visas, išskyrus Anetą. Aneta buvo paskutinioji, apie kurią ji pagalvojo.

Ir Aneta pati save išdavė.

Ji ėjo gatve, kai per dvidešimt žingsnių ji pastebėjo einančią Noemi. Noemi jos nematė, ji ėjo kažkur žiūrėdama, palenkusi kartą, o jos gražus veidas buvo išblyškęs ir susenęs nuo rūpesčių. Šiuo metu ji nebestebėjo nei savęs, nei nieko aplinkui; jau daugelį dienų ji buvo lyg monomanė, su prislėgtu įtūžimu sukanti tos pačios minties girnas. Anetą tai pritrenkė. Ji būtų galėjusi praeiti pro pat ją jos nepastebėta arba sugrįžti. Nevikriai skubėdama, ji pasuko nuo šaligatvio, pereidama skersai gatvę. Šis judesys, pertraukiąs nuolatinę praeivių srovę, mašinaliai patraukė Noemi akis. Ji pažino Anetą, kuri norėjo jos išvengti. Ir sekdama ją akimis ji pamatė, kaip iš kitos šaligatvio pusės ji baukščiai į ją žvilgterėjo ir nusigręžė. Akinantis spindulys sušvito... Tai ji!..

Ji sustojo uždususi, nagus suleidusi į delnus, sukandusi dantis, pasišiaušusi lyg katė, kuri pasiruošia gintis, ir nusikaltimas atspindėjo jos akyse. Praeivio žvilgsnis jai priminė, kad ji randasi pasaulyje, kur meluojama, ir kad vieną kartą ji buvo iš jo išėjusi. Ji vėl grįžo į jį. Bet po dešimties žingsnių ji žiauriai nusijuokė. Ji ją pagavo...

Noemi vaizdas Anetą sukrėtė. Nuo to laiko, kai ji atsidavė, ją graužė sąžinė. Ne todėl, kad ji būtų maniusi daranti klaidą mylėdama tą, kuris ją myli: jų meilė buvo tikra, sveika, stipri. Jai nereikėjo nei teisinimo, nei dangstymo. Jokia socialinė sutartis jai neprilygo. Ir aistros įkarštyje jai net mintis nekildavo, kad ji turi pareigų Noemi: ji buvo tikroji Filipo žmona, ji nepripažino antrosios, kuri nemokėjo dalintis jo darbais, jo kovomis, jam suteikti laimės.— Bet visas šis įsitikinimas nesukliudė, kad antroji nebūtų šios laimės atpirkimo auka ir kad ji nepražudytų tos antrosios laimės. Ji save vertė galvoti, jog Noemi yra perdaug paviršutiniška kad galėtų daug kentėti ir kad ji atsikabins. Bet ji žinojo priešingai; visa, ką ji galėjo padaryti, buvo pašalinti Noemi iš savo minčių. Pirmomis dienomis nuosavybės egoizmas jai leido tai padaryti.

Po susitikimo su Noemi tai jau buvo nebeįmanoma. Aneta turėjo nelaimingą dovaną išeiti pati iš savęs ir, nepaisant savo jausmų, būti traukiama svetimų jausmų, ypač jų kančių, kurias jai atskleisdavo žvilgsnis...

Ji grįžo namo beveik taip pat kaip Noemi apsėsta ją graužiančio skausmo. Ji negalėjo išsipirkti žodžiais, apsiginkluoti meilės teisėmis. Noemi taip pat mylėjo. Ir Noemi kentėjo. Argi kenčianti meilė mažiau turi teisių negu toji, kuri verčia kentėti!.. Nėra jokių teisių! Viena iš dviejų turi kentėti. Ji arba aš!..

Ji!.. Anetos aistra neleido pasirinkti... — Bet tai nebuvo linksma...

Kad ši kančia bent nepasunkėtų! Yra nusikaltimas taip tęsti, kaip jie daro, leisdami žaizdai bręsti, nepagelbėdami jai, tvirta ranka išpiaunant ir aprišant. Išsisukinėti nuo atviro prisipažinimo, palikti Noemi pačiai atidengti savo nelaimę yra niekšinga ir žiauru. Nuo pat pirmos dienos Aneta buvo Filipui pareiškusi:

— Aš nenoriu slėptis.

Kaipgi ji leidosi dieną po dienos slysti į šią negarbingą padėtį?.. Tai vis jos širdies silpnybė... Ji sakydavo Filipui:

— Reikia pakalbėti.

Bet kai tik Filipas norėdavo kalbėti, ji jam trukdė. Ji bijojo jo brutalaus atvirumo. Ko jis nebemylėjo, tą jis atmesdavo kaip išspaustą citriną. Senieji jo ryšiai jį varžė. Jis sakydavo:

— Na! Baikime su tuo!

O Aneta:

— Ne, ne, ne šiandien!

Ji matė tą blogį, kurį jis padarys. — Dieve! kaip skaudu užmušti širdį!

Filipas turėjo daugybę kitų dalykų, apie kuriuos reikėjo galvoti! Jo dienos buvo užpildytos aršia kova prieš susispietusias opiniją ir spaudą. Ne laikas buvo Anetai jį varginti savo rūpesčiais. Jis buvo įsitraukęs į pavojingą karą. Jis buvo ėmęsis iniciatyvos sukurti gimimų sumažinimų lygą. Jis biaurėjosi begėdiška veidmainybe viešpataujančios buržuazijos, kuri, visiškai nesirūpindama pakelti sveikatingumą, palengvinti dirbančiųjų klasių skurdą, domisi tik jų veisimusi, kad tik nestigtų mėsos fabrikams ir patrankoms. Ji tik rūpinasi nesumažinti savo gerovės ir neapsunkinti gyvenimo, priveisdama per daug vaikų! Bet ji visai nesirūpina, jei blogai tvarkomi gimimai įamžina liaudyje skurdą, ligas ir vergiškumą. Ji iš to padaro tautinę ir religinę pareigą. Filipas neabejojo dėl šėlimo, kurį jis sukels. Bet niekad pavojus jo nebuvo sulaikęs. Jis smogė tiesiai iš viršaus. Įtūžimas prašoko net tai, ko jis tikėjosi.

Jis įsigijo neapykantą daugumos: pirmiausia savo kolegų, dvasiškių, kurių buvo įžeista savimeilė, doktrina ir jų interesai, nušluotų varžovų ir netgi daugelio jo šalininkų, kuriems jis nepagailėjo tiesos, — nes jis buvo ne iš tų žmonių, kurie su juos giriančiais sudaro komplimentų turgavietę; jo ydų mažiausioji buvo dėkingumas: jis imdavo tai, kas jam priklausė, ir negrąžindavo daugiau kaip tai, ką jis laikė užtarnautu: jis ne ką tegrąžindavo! Išskyrus vienintelę Solanž, geradario dorybės jam bemaž nedarydavo įspūdžio. Jokio prielankesnio su jais elgesio! Taigi jis galėjo tikėtis smarkaus puolimo ir menko gynimo. Jis varžė manevrus tų, kurie pasinaudoja idealu.

(Bus daugiau)

Chicago, Ill.

Bus meno festivalis

Kovo 30 d. įvyko LMS 1-mos Apskrities komiteto ir meno vienetų susirinkimas. Nors ne nuo visų vienetų atstovai dalyvavo, bet išdirbtas planas ruošiamam Apskrities Meno Festivaliui.

Jau galutinai sutarta, kad Festivalis prasidės spalio 1 d. ir tęsis ligi spalio 4 d.—o gal ir ilgiau. Vietiniai chorai ir Liaudies Teatras ruošiasi smarkiai prie sudarymo meninės programos. Tadgi girdėsime ir matysime gal daug ko naujo.

Dar vis laukiame atsakymo iš Detroito ir Clevelando menininkų.

Pakvietimai dalyvauti Festivalyje pasiųsti visoms Vidurvakarių grupėms, dainininkams, dailininkams vaidintojams ir rankdarbių menininkams. Pageidautina, kad Moterų Klubų narės ir pavienės moterys ruoštųsi dalyvauti šiame Festivalyje su rankdarbiais.

Tokis užsimojimas, kaip 4 dienų meno festivalis, nemažai lėšuos. Dėl to iš anksto raginame progresyves, liaudies meno organizacijas, moterų klubus ir kultūrinių draugijų kuopas priduoti savo skelbimus į Festivalio programos knygą ir sveikinimus.

Sekantis LMS 1-mos Apskrities ir vietinių vienetų atstovų susirinkimas įvyks balandžio 13 d., 8 val. vakare, "Vilnies" svetainėje. Dalyvaukite visi. **J. D. Bendokaitis.**

Mirė

Stanislovas Shimkus, 6559 S. Green St., mirė kovo 27 d. Gimęs Telšių apskr., par. Liko žmona Domicelė, pagal tėvus Rekašaitė; du sūnūs ir duktė.

Rozalija Grinius, pagal tėvus Kundrotaitė, mirė kovo 28 d. Gimusi Panevėžio apsk., Smilgių vals. Liko vyras Kazimieras; dvi dukterys ir brolis.

Vladislova Lanauskas, 4504 S. Wood St., mirė kovo 28 d. Gimęs Šiaulių apskr. ir valsč. Liko žmona Barbora, pagal tėvus Karnauskaitė, ir du švogeriai.

Victor Chapaitis, 2126 S. Harding St., mirė kovo 27 d. Gimęs Chicagoje. Liko motina Ona, pagal tėvus Guditus.

Helen Hussey, 3800 S. Emerald, mirė kovo 28 d. Gimus Chicagoj. Liko du sūnūs ir duktė; tėvai Baranauskai, du broliai ir sesuo.

Anna Bukauskas, 3525 S. Washtenaw Ave., mirė kovo 27 d. Gimusi Chicagoje. Liko sūnus ir motina.

Walter Waitkus, 4236 So. Talman Ave., mirė kovo 27 d. Gimęs Lietuvoje, Čekiškės par. Liko žmona Mary, pagal tėvus Miklikiutė, 3 dukterys ir 2 sūnūs.

$8,000 FONDAS LAISVEI

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

Pa.; J. Gegužis, Chicago, Ill.; Medelis, Scranton, Pa.; LDS 60 kp. (per O. Krutulienę), Plymouth, Pa.; Gelažauskienė, Scranton, Pa.

J. Vaivada, Rochester, N. Y., **$4.**

Po $3: Ona Wellus, Binghamton, N. Y.; A. Kraujalis, Pawling, N. Y.

Po $2: Petraškevičius, Scranton, Pa.; Peter Thompson, Simpson, Pa.; Ch. Kerwin, B'klyn, N. Y.; P. Šlekaitis, Scranton, Pa.; J. Naviekas, Shenandoah, Pa.; Augustina, Binghamton, N. Y.; B. Rauba, Cleveland, Ohio; Petras Luima, Hackensack, N. J.; Paul Johns, Miami, Fla.; Ignas Mazietis, Morgan, Pa.; P. Paulikonis, Pittsburgh, Pa.; A. Akulaitienė, Lansdale, Pa.; V. Daniel, Easton, Pa.; F. Yurgil, Chicago, Ill.

Po $1.50: Jonas Linda, Douglaston, L. I., N. Y.; S. R., Montello, Mass.

Po $1: Iš Scranton, Pa.: Reklaitienė, Šlekaitienė ir Bružas.

John Kvedaras, Wilkes-Barre, Pa., **90c.**

Širdingai ačiu visiems už puikias aukas. Tikimės, kad viršminėtų aukotojų pavyzdi paseks ir daugelis kitų gerų dienraščio rėmėjų. **Laisvės Administracija**

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kyla kolūkių ekonomika

PRIEKULĖ. — Ataskaitiniai ir ataskaitiniai-rinkiminiai susirinkimai žemės ūkio artelėse liudija apie nepaliaunamą kolūkių ekonomikos kilimą, apie nuolatinį jų visuomeninio turto gausėjimą.

Stalino vardo kolūkyje metinės piniginės pajamos sudarė 480 tūkstančių rublių, —o tai 58 procentais viršija 1951 metų pajamas. Greta gausaus grūdinių ir techninių kultūrų derliaus, čia pasiekti puikūs rezultatai ir vystant visuomeninę gyvulininkystę. Kiekvienos šeriamos karvės pieningumas sudarė 2,556 litrus. Kolūkis pasistatė tipinę 180 vietų kiaulidę.

Visuomeninio turto gausėjimas padarė pilnavertį ir darbadienį. Už kiekvieną darbadienį Stalino vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai gavo po 4,5 kilogramo grūdų, o taip pat kitų produktų ir po 4 rublius 80 kapeikų.

Sumažinta silikatinio stiklo savikaina

VILNIUS. — Lietuvos TSR Statybinių medžiagų pramonės ministerija priėmė Radviliškio stiklo fabriko metinį balansą. Balansas liudija apie pasiaukojimą stiklo gamintojų darbą antraisiais penktojo penkmečio metais.

Fabriko kolektyvas pirma laiko įvykdė metinę programą, pagaminęs daug produkcijos viršum plano. Dideli laimėjimai pasiekti ir kovoje už stiklo kokybės gerinimą, už žaliavų medžiagų, elektros energijos taupymą. Fabriko kolektyvas 10 procentų sumažino produkcijos savikainą. Įmonė davė valstybei beveik 700 tūkstančių rublių pelno— beveik 4 kartus daugiau negu buvo numatyta gamybiniame plane.

Įsipareigojimai vykdomi

ŠILUTĖ. — Naumiesčio mašinų-traktorių stotyje nuo pat rudens prasidėjo sąjūdis už savalaikį ir gerą traktorių bei žemės dirbimo mašinų remontą.

Naumiesčio MTS mechanizatoriai, kaip ir dera tarybiniams patriotams, garbingai tesi savo pasižadėjimą. Organizavę traktorių remontą mazginiu būdu, jau atremontavo beveik 80 procentų visų traktorių.

Mechanizatoriai kovoja ne tiktai už spartų technikos parengimą. Jie nepamiršta ir remonto kokybės, siekia kiek tai leidžia galimumai, sumažinti remonto operacijų savikainą. Čia jie visų pirma ėmė taupyti atsargines dalis ir remontui reikalingas medžiagas. Stotyje atsirado racionalizatoriai, kurie pateikė pasiūlymus atpiginti remonto darbus. **V. Sabataitis.**

Šypsenos

Neliks ką rinkti

Pranukas: "Jonuk, ar tu irgi rengiesi savo tėvo pėdomis gyvenime sekti?

Jonukas: "Tai yra, senienomis prekiauti, kaip mano tėvelis daro?"

Pranukas: "Taigi, taigi."

Jonukas: "Na jau ne. Net patsai mano tėvelis dažnai kalba, jog jo vertelgystei jau nėra ateities."

Pranukas: "Kaipgi tai ateities nėra?"

Jonukas: "Mano tėvelis sako, jog dabar augančioji gentkartė mažai ką tokio paliks, iš ko bent tinkamų senienų galėtum surinkti."

Sutaisė **Kas Kitas**

Kongresmanai irgi nepasitenkinę. Vienas jų sako: "McCarthy užėmė visas vietas, mums mažai kas bepaliko veikti."

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED—MALE

CHIEF PORTERS
For used car lot. Must have driver's license. 30 to 50 years of age. $55 per week salary to start. Vacation with pay. No floaters need apply. The man we select will be on a straight salary basis with no loss of time. Apply in person.
RONAN MOTORS
(Used Car Lot)
6635 Frankford Ave.
(70-72)

METAL WORKERS
MECHANICS
1st and 2nd class, for general fabrication of stainless steel, aluminum and bronze ornamental work. Day work only. Apply in person.
GEORGE R. HABGOOD CO.
Torresdale E. of Frankford Ave.
(70-72)

BULLARD VERTICAL TURRET
LATHE OPERATORS &
MEN FOR GENERAL MACHINE
SHOP WORK.
Steady work; Good working conditions. Apply in person.
McLAUGHLIN MACHINE WORKS
Route 202 At Chester Valley R. R.
Bridgeport, Pa.
(Mention advertisement)
(71-74)

SHEET METAL HELPERS. 2 young men over 18 to learn sheet metal trade. Steady work; good working conditions. Opportunity for advancement. Apply in person, ask for LEE.
MAURLEE CO., 138 Green Ave.
Woodbury, N. J.
(71-73)

MILL APPRENTICE. To work in Millwork shop. Steady work; good working conditions. Apply in person, see MANNY. OTT'S LUMBER & MILLWORK CO., 674 Fairview Street, Camden, N. J.
(71-77)

AUTO MECHANICS. Experienced, steady work. Good working conditions, good pay. Apply in person. PEACOCK WELDING CO., 406 N. 6th Street.
(71-77)

MECHANICS
Experienced first class Chevrolet man. Best pay and working conditions. Apply in person.
BUDD MOTOR CO.
740 N. Broad Street,
Woodbury, N. J.
(71-74)

HELP WANTED FEMALE

TYPIST. General office duties. Steady position; pleasant surroundings. Phone Mr. Boyer, BA. 2-5500 for interview.
(67-73)

WASHINGTON

HELP WANTED MALE

HANDYMAN needed for residential construction work. Must have own transportation. Call for appt. JE. 4-4663.
(71-73)

Baltimore, Md.

Help Wanted Female

BANK POSITIONS. Several young ladies to work in our bookkeeping and proof department, no experience necessary; pleasant working conditions. For interview call PL. 7141.
(65-72)

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Mirė F. Biedenkapp

Balandžio 7-tą, Montefiore ligoninėje, Bronx, mirė Fred Biedenkapp, vienas Amerikos Komunistų Partijos įkūrėjų, organizuotojas unijų, vadas daugelio streikų ir kampanijų persekiojamiems apginti.

Fred Biedenkapp mirė sulaukęs 76 metų amžiaus. Ir visą tą ilgoką ir gražų gyvenimą, nuo ankstybos vaikystės, jisai pašventė darbininkų reikalams. Tik pasklausiais trejais metais, po to, kai "stroke" jo sveikatą pavojingai pažeidė, jis nebepajėgė veikti. Apvaikščiodamas savo 70-sius jisai dar apkeliavo šalį darbuodamasis partijai.

Biedenkapp buvo gimęs ir augęs New Jersey, vienas iš 8 vaikų šeimoje. Dar 10 metų būdamas su tėvu dalindavęs lapelius prie audinių fabrikų W. Hoboken ir Union City. Sulaukęs 14-kos metų dirbo paslu ir kovojo už geresnes sąlygas darbininkams. 1898 metais veikliai dalyvavo mašinistų unijoje. O 1916 jau vadovavo cukernių darbininkų streikui New Yorke. Yra darbavęsis organizuoti uniją ir gelbėjęs audėjams jų streikuose Patersone, Lawrence ir New Bedford, Mass. Veikęs ir buvęs viršininku batsiuvių unijoje. Ir veikės organizavime daugelio CIO unijų New Yorke ir Naujojoje Anglijoje. Taipgi yra kalbėjęs gal tūkstančiuose masinių mitingų.

Civilinių teisių ir laisvių gynimo srityje dalyvavo Palmerio aukų ir Sacco ir Vanzetti gynime, taipgi Ispanijos lojalistams paremti. Veikė su Tarybų Sąjungos Draugų organizacija ir daugeliu kitų, kurių tikslas buvo išsaugoti Amerikoje demokratiją ir taiką pasaulyje.

Komitetai gegužinei priruošti veikia

Bendrosios darbininkų ir liaudies gegužinės komitetas praneša, jog susidarė visų miesto apskričių komitetai. Jie lenktyniuoja vienas su kitu už didžiausius būrius Gegužės Pirmos parade.

Apskričių komitetai leidžia savo lapelius, aiškinančius vietos reikalus. Manhattan komitetas išleidęs 100,000 lapelių.

Komitetas perkėlė savo raštinę

Piliečių Komitetas, kuris gynė 13 teisiamų Smith Akto aukų ir ruošia apeliaciją, prašo pranešti visuomenės žiniai, kad perkėlė savo raštinę kiton vieton. Dabar randasi 150 Nassau St., Room 808, New Yorke. Telefonas COrtland 7-4936. R.

Unijos reikalauja balso dėl budžeto

New Yorko CIO ir AFL bendrai kreipėsi į majorą Impellitteri, kad jis šauktų specialius posėdžius budžetui svarstyti.

Šių unijų centrų vadovybė pareiškė, kad jie nėra priešingi tiems posėdžiams, kurie jau šaukiami tam tikslui. Tačiau to nepakanka. Tuose keliuose posėdžiuose vos spėja pasisakyti įvairių valdinių departmentų atstovai. Ci unijų ir kitų organizacijų atstovam nelieka laiko.

Specialiai posėdžiai turėtų suteikti darbininkų atstovam progą pilnutinai pasisakyti.

Miestinių įstaigų tarnautojai šį unijų viršenybės bendrą žygį pasitiko entuziastiškai. Budžetas, kaip jis dabar pasiūlytas, grąsina daugelio įstaigų darbininkams netekimu darbo, arba padidinta paskuba. Tūkstančiams grąsina negavimu tos jau senai reikalaujamos ir prižadėtos 10 valandų savaitės. Unijų centrų ėmimasis bendros veiklos jiems teikia viltį, kad budžete kai kas bus pertaisyta jų naudai.

Tie trafiko tikietai!

Mrs. Lee Maggio išėjo iš trafiko teismabūčio verkdama tikromis ašaromis. Jos bankinės padėties nežinant, sunku pasakyti, kaip ji sugyvena su doleriais. Tačiau trejeta tūkstančių visiems turi reikšmę. Teisėjas jai įsakė už 59 laiku neatsiteistus trafiko tikietus pasimokėti lygiai $2,950, arba eiti kalėjiman.

Teisėjas Murtagh įspėjo, kad visi motoristai, kurie už savo tikietus neatsiteis pirm balandžio 17-tos, turės mokėti po $50 už kožną tikietą. Atsiliepusiems pirm tos dienos leis atsiteisti po $1 iki $15 pabaudomis už tikietą.

Mieste dar esama apie 50,000 neatsiteistų tikietų. Pabaudos, daugumoje, esančios už pastatymą auto uždraustoje vietoje.

Liberty Auditorijoje

Balandžio 12-tą: 2 val. pasitarimas dėl gegužinės; 3 val. perstatymas "Geriau dainelė, negu šposai." Ir visą dieną veiks restauranas.

Balandžio 18-tą: 7:30 vakaro bolininkių rengiama skilandžio ir kugelio vakarienė.

Balandžio 19-tą: 3 val. daktaro Petro Gustaičio prelekcija apie sveikatą. Ar.

Pasveikinkime iš Montello atvykusius vaidintojus!

ONA MINEIKYTĖ

Ateinantį sekmadienį (rytoj), balandžio 12 d., atvažiuos iš Montello, Mass., į Richmond Hill vaidintojų trupė. Po vadovybe Onos Mineikytės, ši grupė suvaidins labai gražų muzikalinį veikalą 'Geriau dainelė, negu šposai.' Vaidinimas prasidės 3 val. po pietų. Vaidins Liberty Auditorijoje, Atlantic Ave. ir 110th St.

Veikalui žodžius parašė ir nekurioms dainoms sutaisė muziką pati vadovė O. Mineikytė. Būdama gera dainininkė-solistė, ji pati vaidins ir dainuos vadovaujamą rolę. Šiame veikale yra apie 20 įvairių dainų. Taigi, bus gražus popietis, bus ko pasigrožėti.

Gerbiamieji Brooklyno ir apylinkės lietuviai, šį sekmadienį visi ir visos sueikim į Liberty Auditoriją ir karštai pasveikinkim vaidintojus ir jų vadovę draugę Mineikytę už jų tokį didelį pasišventimą draminiam menui! Supraskim, kad tik skaitlingas mūsų atsilankymas prirodys, kad mes, brooklyniečiai, įvertinam jų darbą ir norim, kad jie veiktų ir ateityje.

Taigi, cheerio! Pasimatysime šį sekmadienį, Liberty Auditorijoje.

Jonas Juška.

Dovanos rankdarbių parodai

Iš skelbimų matome, kad artinasi dienraščio Laisvės Rankdarbių paroda. Gerieji remėjai jau prisiuntė dovanų. Įrašome pasiskaityti.

Daiktais

Emilija Raulušaitienė, Bellmore, L. I., gražų nūmegstą apsiaustą (stole) ir šuniuko figūrą.

A. Balčiunai Richmond Hill, N. Y., davė setą naujų virtuvei puodų.

Mrs. Mačiūta, B'klyn, N. Y., pin cushion.

Mrs. K. Karpavich, B'klyn, N. Y., smulkių daiktelių.

Mrs. M. Truikienė, Scranton, Pa., 4 potholders 3 rankom apmegstas nosinaites ir dvi numegstas "doilies."

Ona Krutulienė, Plymouth, Pa., 6 gražiai apmegstas nosinaites.

J. ir K. Rušinskai, Jackson Heights, N. Y., 6 gabalus įvairių kosmetikų.

Dorothy ir Edward Karpavich, Cliffside Park, N. J., 1 sv. kavos, 6 lėkštėms abrūsus, 6 tubes dantims pasto ir 6 veidui abrūsėlius.

Naujosios Anglijos Moterų stalui, J. Stigienė, Brockton, Mass., prisiuntė 10 gražiai pasiūtas prijuostes.

Ilse Bimba, Richmond Hill, N. Y., gražų, jos pačios nupieštą paveikslą.

Pinigais

Po $5: LDS 109 kp. (per L. Prūseiką), Cicero, Ill.; LLD 79 kp. (per J. Mažeiką) Chicago, Ill.

Mrs. M. Truikis, Scranton, Pa., **$4.**

Po $2.50: Jonas Motuza, Trenton, N. J.; Antanas Jakstonis, Trenton, N. J.

Po $2: Mrs. V. Wasiloski, Phila., Pa.; P. Yuozakas, Wilkes-Barre, Pa.

Po $1: Mrs. E. Kasparienė, Wilkes-Barre, Pa.

Iš New Kensington, Pa. — K. Thomas, P. Kriščiūnas, Ch. W. Shukis, C. Stashinsky, Jonas Markevičius ir Bevardis.

P. Balukonis, Wilkes-Barre, Pa., **60c.**

Po 50c.: A. Stiklūnas, B. Radzevičius ir Joseph Pechuk, Wilkes-Barre, Pa.

Charles MušKauskas, Wilkes-Barres, Pa., **40c.**

Dėkojame visiems už gražias dovanas daiktais ir pinigais.

Rankdarbių Paroda bus per dvi dienas, balandžio 25 ir 26 dd. Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y. žiūrėkite į skelbimą dėl daugiau informacijų.

L. Administracija.

Prasideda Meno Sąjungos maršrutas po apylinkę

ELIZABETH ir CLIFFSIDE, NEW JERSEY.—

Šeštadienį, balandžio 18, LMS Trečios Apskrities organizacinio maršruto grupė vyksta į Elizabeth, N. J. Ten, Piliečių Klube, 408 Court St., bus pirmutinis sustojimas.

O sekmadienį po pietų, balandžio 19, aplankys kitą N. J. miestą, Cliffside. Tai bus 4 val., Rusų Klube, 324 Cliff St., kampas Anderson Ave.

Kaip jau paskelbta, LMS Trečioji Apskritis nelaikys vasarinės mokyklos šiais metais. Tam, kad nepraleisti progos susieiti su lietuviais menininkais ir meno mylėtojais, apskritis praves keliaujančią kultūrinę programą.

Šiam maršrute dalyvaus eilė komiteto narių ir vasarinės mokyklos mokytojų, taipgi grupė meno mėgėjų. Numatoma, kad Elizabethe ir Cliffside dalyvaus Rudolph Baranik, Harry Mitkus, Edward Skučas, Leon Yonik, Madeline Knorr, Frank Balwood, Jonas Velička, Elena Brazauskienė, Ruth Bell ir jos grupė šokikių ir Mildred Stensler.

Susitikite šią grupę menininkų darbuotojų šeštadienį ir sekmadienį kuriame mieste jums patogiausia. Grupė užtikrina įdomią, kultūrinę programą. Įžanga nemokama.

Maršruto Komitetas.

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Darbininkų laikraštis prašo skubios talkos

Angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker nusiskundė, kad atsiliepimas užsirašyti ir užrašinėti laikraštį lig šiol nebuvo pakankamas. Ir kad dėl to laikraščiui gręsia sumažėjimas prenumeratų, nors dabar, vajaus metu, turėtų padaugėti. Prašo laikraščio prietelius padirbėti. Prašo užsirašyti.

Laikraščio vajininkai sako, jog užrašyti laikraštį šiame vajuje yra lengviau, negu buvo tūluose praėjusiuose vajuose. Šis vajus nukenčia dėl to, kad permažas skaičius to laikraščio prietelių rūpinasi laikraščio užrašinėjimu.

New Yorke gavimą prenumeratų pasunkina tas, kad laikraštis gaunamas ant standų visose miesto dalyse. Pasimokėjęs dešimtuką, pasiskaitęs pats, asmuo jaučiasi apsirūpinęs darbininkiška informacija ir atlikęs pricvolę. Tačiau jis užmiršta tą, kad šimtuose miestų ir kaimų to laikraščio ant standų dar negalima gauti. O sumažėjus skaičiui prenumeratorių didmiesčiuose liktųsi sunku išlaikyti paštu siuntinėjimo teises. Iš to turėtų būti aišku, kaip svarbu kiekvienas skaitytojas išlaikyti prenumeratorium ir gauti naujų. S-as.

Moterų atydai

Moterų Klubo susirinkimas įvyks balandžio 16-tą, 8 val., Kultūros Centro knygyno kambaryje.

Draugės, susirinkime skaitlingiausiai. Išgirskime, ką mūsų pirmininkė pasakys iš kelionės ir sueigos Naujojoje Anglijoje. Prie to dar turime galutinai nutarti apie Rankdarbių Parodą ir kitus pavasario parengimus, kuriuos turime užsibriežusios.

Po susirinkimo galėsime linksmai laiką praleisti, nes trys mūsų draugės minės savo gimtadienius, tad Kultūros Centro restaurane bus tam tikslui skanių vaišių. Būtų buvę keturių dd. gimtadienis, bet mūsų viena draugė Kavaliūnienė išvyko su savo draugu į Floridą pavieščti. Jinai žadėjo iš ten parvežti mums kokį gražų daiktą.

Draugės, eidamos į susirinkimą pakalbinkime savo drauges, gal ir jos norėtų įsirašyti į Moterų Klubą ir praleisti kultūriškai ir linksmai vakarą. Klubietė.

Narkotikų sužaloti nušovė policistą

New Yorke suimti du jauni vyrai. Anot policijos, jie prisipažinę mirtinai pašovę policistą Samuel Katz. Policistas buvo pašautas užtikus apiplėšimą. Abu vyrukai, bedarbiai, buvę įtakoje narkotikų kai atėjo plėšti ir atsišaudė į norintį juos suimti policistą.

PRANEŠIMAI

ELIZABETH, N. J.
Pavasarinis balius

Rengia L.D.S. Trečioji Apskritis bendrai su L.D.S. 33 kuopa. Įvyks balandžio 11 dieną, šeštadienį, 7:30 val. vakare, 408 Court St. Šis bendras parengimas bus įvairius. Bus šokiai, valgymai ir kitoki įvairumai. Daugelis nusiskundžia, kad nėra nieko rengiama, tai dabar visi turėsite progą dalyvauti šiame baliuje. Visi vietiniai ir iš apylinkės yra kviečiami dalyvauti. Turėsite gerus laikus. —Rengėjai.

(67-71)

WORCESTER, MASS.

L.L.D. 11-tos kuopos susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 10:30 ryte, 29 Endicott St.

Čia turėsim pasitarti Laisvės ir L.L.D. reikalais. Draugai, būkite visi.

J. M. Lukas, sekr.
(70-71)

NEW YORK
MALE and FEMALE

TAILOR-MADE EMPL. AGCY
71-15 Austin St., Forest Hills
Block 6th or 7th Ave. Subs.
Sleep in ..... $50 wk.
Full time ..... $45 wk.
Day work ..... $1 hr.
Infant nurses ..... $77 wk.
BO. 8-1110—BO. 8-1111
(67-71)

HELP WANTED MALE

WIRE WORKERS
ATYDAI
Mes priimsime gerą mechaniką išdirbimui visokių rūšių dratinių daiktų, taipgi kaipo spot welder. Nuolatinis darbas.
CHELSEA WIRE WORKS
130 W. 18th St., N. Y. C.
(69-71)

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau draugo Petro Zamuko (Zamukas). Kadaise gyveno Montello, Mass., ir buvo vedęs Matildą Sipul. Taipgi paieškau Jono Sipul, kuris taipgi gyveno Montelloj. Jų pačių ar apie juos žinančių prašaus kreiptis šiuo antrašu:
Mr. Frank Paszkievicz,
11841 Eggleston Av., Chicago 28, Ill.
(70-72)

REIKALAVIMAI
ABELNAM DARBUI

DARBININKAI

Turi suprasti ir kalbėti biskį angliškai ir užsiregistravę pirmom pilietybės popierom.

Šešios Dienos. Pradžiai $1.12½ į valandą. Po 30 dienų $1.19 į valandą.

KENTILE, INC.
99 — 9th Street, Brooklyn, N. Y.
(68-77)

Reikalinga namų darbininkė. Kalbanti angliškai. Šeima su dviem vaikais. Apartmentas su visais įtaisymais; vienas blokas nuo Great Neck geležinkelio. 35 minutės nuo Pennsylvania stoties. $175—200. Skambinkite. GR. 4-9090.
(70-71)

Reikalinga jauna moteriškė abelnam namų darbui; lengvas virimas. Taipgi prigelbėjimui lengvai nepajėgiančiai moteriškei. Turi kalbėti angliškai. Darbas prie viduramžių poros; guolis vietoje; gėra mokestis. Kreipkitės tarp 10 ir 6 val.
SHeepshead 3-6414.
(71-72)

PRANEŠIMAS

DETROIT, MICH.

Detroito Moterų Pažangos Kliubo susirinkimas įvyks trečiadienį, 15 d. balandžio, 7:30 val. vakare, Draugijų Svetainėje, 4097 Porter St.

Draugės, visos dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra svarbių reikalų ir naujų narių atsiveskite.

Sekr. N. A.
(71-72)

KŪDIKIO VELYKOS

Gražioje, daugelio pasiturinčių žmonių apgyventoje Parkville sekcijoje, Brooklyne, pastato koridoriuje prie 176 Seeley St., Velykų rytą atrastas pamestas 4 dienų naujagimis berniukas. Jį nuvežė pamestinukų prieglaudon.

Gaudytas ir sugautas ant Belt Parkway, kaipo per greitai vairavęs, Paul A. Roge gavęs nuo policijos juodą akį ir balną ant nosies. Policija teisinasi, kad jis nesileidęs suimamas.

NEW YORK
HELP WANTED—FEMALE

OPERATORĖS

Patyrusios prie moteriškų $5.75 suknelių.

DORMAE DRESSES
463 7th Ave., (6th floor), N.Y.C.
(67-71)

OPERATORĖS

Patyrusios ant Singer sewing mašinų, section darbas. Pastovus darbas, gera mokestis. Kreipkitės:
MAX HELLER
260 W. 39th St., N.Y.C., (5th floor)
(69-71)

OPERATORĖS

Darbas prie suknelių $8.75—$10.75 Line. Nuolatinis darbas, gera mokestis. Geros darbo sąlygos. Kreipkitės:
KATE WINTERS
501 — 7th Ave., N.Y.C. (5th floor)
Tel. **PE. 6-4226**
(71-73)

MERGINOS—MOTERIŠKĖS

Patyrusios

$1.00 Į VALANDĄ

PRADŽIAI

Daug Viršlaikių
PLASTIKŲ DIRBTUVĖ
Linksmos Darbo Sąlygos
Šventės — Pašalpos
PLASTIC MOLDED ARTS CO.
12-04 44th Ave., L. I. City
Ind. Sub. Ely Ave. Station
(71-75)

PARDAVĖJA — PATYRUSI
(Pirmadieniais Uždara)
Nuolatinis Darbas. Gera Mokestis.
Kreipkitės:
TINA'S PASTRY SHOP
93-11 37th Avenue
Jackson Heights, L. I.
Tel. **HA. 9-6282**
(71-77)

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
MAX PEIST, Ph. G.
Receptų Specialistai:
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždarytas

VIrginia 9-6125
PETER GUSTAITIS, JR., M. D.
MODERNINĖS MAŠINOS VIDUJINIŲ LIGŲ TYRIMUI
2-3; 6-8 P. M. By Appointment
Except Thurs. & Holidays
87-20 85th Street
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

RANKDARBIŲ PARODA
Rengia Dienraštis Laisvė
Paroda Įvyks Šeštadienį ir Sekmadienį
Balandžio 25 d. muzika nuo 7:30 val. vak.
Balandžio 26 d. paroda prasidės 2 val. p.p.
MUZIKA NUO 6-tos VAL. VAKARO
Abiem vakarais įžanga tik 50c asmeniui
Bus Liberty Auditorijoje
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
Geo. Kazakevičiaus Orkestra Šokiams
Abu vakaru bus graži dainų ir šokių programa.

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Užlaiko puikų
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174